

Tidningen Hemvärvnet

NATIONELLA
SKYDDSSTYRKORNA

#4-2012

Sommar i uniform
Vatten som fiende
Svettigt för ungdomarna

På spåret

Eftersök och spårning på agendan

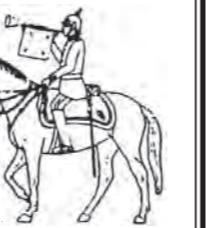
STOCKHOLMS MILITARIAMÄSSA

Solna Hallen Ankdammsgatan 46 171 40 Solna • 10 November • Öppet kl 10.00-16.00

En mässa med allt inom antika och moderna vapen, uniformer, militaria och tillbehör m.m.
Utställningar, uppvisningar och cafeteria.

Allt till salu!

För mer upplysningar ring 08-661 14 75 eller 070-592 21 81

PASSAR DU SOM INSTRUKTÖR?

Vi söker instruktörer med passion för utomhusträning, vilja att utveckla männskor, samt förmåga till att få våra medlemmar att prestera något de inte trodde var möjligt. Vi behöver instruktörer med militär bakgrund som har erfarenhet av att leda grupper, med struktur och disciplin och med ett leende på läpparna.

Tjänsten är en deltidstjänst med konkurrenskraftig lön som går att kombinera med annat jobb. .

Nordic Military Training är Sveriges ledande företag inom militär- och funktionell träning. Vår ambition är att bidra till ett friskare och lyckligare Sverige, en männska i taget.

För frågor och mer information om tjänsten kontakta Magnus , 070-573 27 44, magnus@nordicmilitarytraining.se

Military Training
Träningen som gör skillnad för alla

Just nu söker vi instruktörer till följande städer:
Stockholm–Göteborg–Linköping–Karlstad–Umeå–Kalmar–
Malmö–Lund–Uppsala–Jönköping–Västerås–Luleå–Sundsvall

KÅSA • BESTICK • GUMMISTÖVLAR 90 • TÄLTLYKTA • FÄLTPADE • GRÄVSPADE • VÄRMEJACKA 90 • VÄRMEBYXA 90 • RYGGSÄCKAR • MASKERINGSNÄT • TELEFONVÄXEL • SNÖSKYFFEL • FÖRBANDSVÄSKOR • VATTENDUNKAR
DU • PULKA • HANDSKAR • LINNE • DOG TAG • VANTAR
Militära fordon samt utrustning

M90 SKJORTA BEG 69 kr
FÄLTPADE M59, från stl C42-62 220 kr
M90 FÄLTJACKA 485 kr
RYGGSÄCK COMBAT 1 295 kr
M90 SKJORTA, stl 37-49 från 45 kr
UNGERSK GULASCHGRYTA 350 kr
STÄLLNING 175 kr

FRAKT
vid förskottsbetalning
0-10 kg (ej skrymmande) 49:-
vid efterkrav postförföskott
0-10 kg (ej skrymmande) 109:-

Active Life Equipment
Kundtjänst växel 08.00-17.00,
Öppettider Butik: Måndag - Fredag 12-18,
Lördagar 10-14, övrig tid telefonkontakt.
Kvarngatan 10, Slutarp / Falköping,
Tel: 0515-33399, Fax 0515 - 333 90,
info@surplus.se

www.surplus.se

KOKKÄRLI • BYXA DDU • PULKA • HANDSKAR • LINNE • DOG TAG • VANTAR
KÅSA • BESTICK • GUMMISTÖVLAR 90 • TÄLTLYKTA • FÄLTPADE • GRÄVSPADE • VÄRMEJACKA 90 • VÄRMEBYXA 90 • RYGGSÄCKAR • MASKERINGSNÄT • TELEFONVÄXEL • SNÖSKYFFEL • FÖRBANDSVÄSKOR • VATTENDUNKAR
KOKKÄRLI • BYXA DDU • PULKA • HANDSKAR • LINNE • DOG TAG • VANTAR
KÅSA • BESTICK • GUMMISTÖVLAR 90 • TÄLTLYKTA • FÄLTPADE • GRÄVSPADE • VÄRMEJACKA 90 • VÄRMEBYXA 90 • RYGGSÄCKAR • MASKERINGSNÄT • TELEFONVÄXEL • SNÖSKYFFEL • FÖRBANDSVÄSKOR • VATTENDUNKAR

FAKTA OM HEMVÄRNET

Alla i hemvänet är med frivilligt. Personalen övar mellan 4 och 13 dagar per år beroende på befattning. Uppfyller du ditt avtal får du minst 3500 kronor per år. Du kan gå ur när du vill.

Hemvärens viktigaste uppgifter är att bevakा, skydda, ytövervaka samt stödja samhället vid fred, kris och krig.

Hemvänsförbanden ska med mycket kort varsel kunna sättas in över hela landets yta. Med huvuddelen inom 24 timmar efter order och med tillfälligt sammansatta enheter inom 6 timmar.

2014 ska det finnas 40 bataljoner med cirka 22 000 hemvärvssoldater, varav cirka 17 000 ingår i de nationella skydds-styrkorna.

Alla soldater tillhör någon av de 22 utbildningsgrupperna som finns utspridda över hela landet. Utbildningsgrupperna är ansvariga för övningar och utbildning.

Vill du gå med?
Gå in på hemvartnet.se eller soldat.nu. Personer som inte gjort värnplikt kan bli specialister eller gå tremånadersutbildningen GMU.

hemvartnet.se

LEDARE / RIKSHEMVÄRNSCHEFEN

Ännu en pusselbit

➤ **VÄLKOMNA TILLBAKA** till en ny "hemvärvstermin" som redan börjat med en rivstart. Under sommaren har det genomförts ett stort antal insatser till stöd för samhället. Många eftersök och inte minst insatser för skydd mot höga vattenflöden i Småland. Stort tack för att ni ställer upp på detta sätt. Det visar att genom att finnas till, träna för och vara duktig på vår huvuduppgift – väpnad strid så kan vi också nyttja vår beredskap och vår förmåga såväl i fred som kris för att ge stöd för vårt samhälle vid olika former av påfrestningar.

HÖSTSÄSONGEN HAR på många platser startat med "hemvärvnets dag" som ju instiftades av riksheimvärnstringet 2011 som ett "kalenderiskt" rörligt evenemang som skall genomföras som en start på höstsäsongen. Detta har genomförts på ett mycket bra sätt på många platser. På flera ställen har detta också kombinerats med någon form av "försvarsdag" vilket inte alls gör det hela sämre. Kom dock ihåg att det viktiga inte är storleken på evenemanget utan att tala om att vi finns till för allmänhetens trygghet.

I SKRIVANDE STUND har det "landat" en viktig pusselbit i Försvarsmakten, nämligen bemanningen av organisationen med anställd personal. Detta innebär att utbildningsgrupperna och HvSS är i det närmaste fullbemannade. Vi kommer vidare under hösten att dissutera hur behovet av instruktörer vid KFO, SÖF mm skall tillgodoses från övriga förband och organisationer.

Att ha ett gott bemanningsläge på den organisation som stöder hemvänsförbanden är helt avgörande för att ni skall ha kvalitet i er verksamhet och jag är mycket nöjd med genomfört arbete.

ETT STORT ANTAL centrala arrangemang som Ungdomstävlan, Ak-SM, Pistolsport och "Hv-skallet" har genomförts. Dessa utbildningskontroller har kännetecknats av utmärkta arrangemang och goda resultat, särskilt vill jag nämna det rekord som sattes vid Ak, banskjutning. Målsättningen är att alla hemvärvsbatal-

joner skall vara representerade vid dessa tillfällen. Där har vi fortfarande en bit att gå.

DET ÅRLIGA MÖTET mellan riksheimvärnscheferna i Norge, Danmark och Sverige har också genomförts, bland annat med besök vid Söderörns hemvärvsbataljon och dess KFO på Utö. Det är för mig en förmån att få visa era kunskaper och förstågor för mina nordiska kolleger.

Det nordiska samarbetet har utvecklats kraftigt de senaste åren, såväl skolsom övningsutbyten genomförs. Jag anser att detta är bra och att det är en stimulans för er att besöka och ta emot besök av hemvärvssoldater från Norge och Danmark. Inte minst därför att vi löser likartade uppgifter, har mycket erfarenheter att både delge och att ta del av. ●

Roland Ekenberg
Riksheimvärnschef

Andra får betala

JAG HAR SKRIVIT DET förr och jag skriver det igen. Det går bra för hemvärvnet. Frågan är om vi någonsin haft det så bra. Visserligen var engagemanget och rekryteringen på topp under andra världskriget men materiellet var undermålig och medelåldern hög.

Men har man någon form av empati eller vi-känsla så är det svårt att glädja sig. Majoriteten av hemvärnssoldaterna är med för att de vill göra en insats för Sveriges försvar. Och frågan är om vi kommer att ha något kvar. Förutom hemvärvnet alltså. Och jag är inte så naiv att jag tror att vi ensamma kan försvara Sverige, med hjälp av uppgraderade Jas och några korvetter utan luftvärnskydd.

Det finns en rad frågor som oroar mig.

FÖRSVARSPOLITIKEN. Eller snarare avsaknaden av en realistisk och långsiktig försvarsplanering. Kommer vi att ha tid att återta vår militära förmåga? Och kommer det finnas något att återta? Att det har ploppat upp en rad bloggar och upprop om försvarspolitiken är ingen tillfällighet utan ett symtom på sjukdomen kortsiktighet.

EKONOMI. Till och med jag inser att om uppgraderade Jas kostat runt 90 miljarder, mer än två årliga försvarsbudgetar, så kommer det att få konsekvenser för övrig verksamhet. Några miljarder "extra" och möjligheten att "hämta hem" pengarna lär inte lösa ekvationen. När överbefälhavaren hävdade att det behövs mer pengar till materielnskaffning redan innan man tryckte in 40-60 Jasplan så lär det inte bli bättre nu. Att ekonomin just nu är "i balans" är ingen tröst, eftersom det varit på bekostnad av verksamheten.

PERSONAL. Idén att ersätta alla de system som tidigare fanns i Försvarsmakten är genial. Problemet är att Prio verkar ta bort arbetsglädjen för de chefer som blev officerare för att de gillar att umgås med mäniskor och vill arbeta med ledarskap och utbildning. De som är Försvarsmaktens främsta tillgång. Kvar blir administratörerna som tycker det är okey att spendera timmar framför skrivbordet med att fylla i koder och godkänna alla resor, arbetsstider, ledighetsansökningar etc etc. Att hösten inlets med en omplaceringskarusell ökar knappast arbetsglädjen.

Vad tycker du om tidningen?
Mejla oss:
red@tidningenhemvartnet.se

TIDNINGEN
HEMVÄRVNET
#4 JUNI 2012
ÅRGÅNG 72

Besöksadress:
Banérsgatan 62, Stockholm

Postadress:

Tidningen Hemvärvnet
107 85 Stockholm
Telefon 08-788 75 00
Fax 08-664 57 90

Chefredaktör
och ansvarig utgivare:
Therese Åkerstedt
08-788 97 38
red@tidningenhemvartnet.se

Reporter/redigerare:
Lisa Björk
reporter@tidningenhemvartnet.se

Korrektur:
Daniel von Sydow

Alla som är med i hemvärvnet
får tidningen gratis. **Vid fel
adress eller utebliven tidning**
ska du kontakta din **utbildningsgrupp** som sköter hemvärnssoldaternas adressregister,
se hemvartnet.se.

Friexemplar:
Myndigheter, organisationer
och personer vars arbete rör
hemvärvnet/Försvarsmakten har
möjlighet att få tidningen gratis.
adm@tidningenhemvartnet.se

Prenumerationer:
100 kr för 6 nummer/år,
200 kr till utlandet
adm@tidningenhemvartnet.se

Annonsbokning:
Searchfactory
Fredrik Karlsson
08-505 73 874
fredrik.karlsson
@searchfactory.se

TS-kontrollerad upplaga 2011:

27100 exemplar

Tryck:
Sörmlands
Grafiska AB

14

INNEHÅLL / #4-2012

Nyheter 6

Senaste nytt - från norr till söder

Stridssjukvård 9

I höst startar utbildningen av instruktörer

Tema: Stöd till samhället 14-19

Åtta fullmatade sidor
med sommarens insatser,
bildreportage och hur du
förbereder dig för elavbrott

OMSLAGSFOTO LISA BJÖRK

Reportage: Ungdomstävlingen 20

Lagandan regerar på HvSS

Intervju: Mattias Ardin 25

Ny chef på Rikshemvärvnsavdelningen

Reportage: GMU 28

Inget sommarlov för rekryterna i Göteborg

Befattring: Hundförare 32

Vi besöker Hv-skallet i Villingsberg

Tema: Gå med i hemvärvnet 34

Bevakningssoldaten Lisa Björk gör
sin första krigsförbandsövning.

Träning: Planering 36

Så lägger du upp ditt eget träningsschema

Hemvärvnet i bild 38

Läsarnas egna bidrag

Kultur 40

Recensioner

Insänt 41

Vad är hemvärvnets uppgift?

Försvarspolitik 43

Uppgraderade Jasplan

32

20

NYHETER

September 2012

TA = Therese Åkerstedt LB = Lisa Björk

FOTO STEFAN BOKVIST

Skytterekord i Boden

Det var många duktiga **skyttar** från norra Sverige under helgens SM-tävlingar i Boden. Men den som drog det längsta strået och sköt ett **nytt svensk rekord** med 333 poäng i ban-skytte var **Roger Buder från Skövde**.

— Det känns fantastiskt. Det här hade jag inte räknat med, sa han efter finalen.

En av skyttarna och även tävlingsledare för Ak 4 var Stefan Nilsson från Norrbottensgruppen.

— Jag har tränat och tävlat sedan 1975 och söker spänningen genom tävlingsmomentet. En del av oss har som målsättning att vinna men de flesta deltar för att det är roligt. Syftet med

tävlingen är dock att spora hemvärnsmän/kvinnor och andra att träna skytte och därigenom bli bättre skyttar och hemvärnsmän.

Bengt Flodin är tävlingsledare för Rikshemvärvschefens mästerskap i pistol:

— Vi har genomfört militär snabbmatch på bana men också fältskjutning med pistol. Fältskjutning som är nytt för i år har många sofistikerade och roliga skjutstationer. Roligaste är dock den när skyttarna sittande på motorcyklar ska träffa givna mål.

Cirka 30 deltagare från hela Sveriges hemvärnsgrupper var representerade. Under lördagen genomfördes snabbeskjutning om fyra serier om fem skott på tolv, tio och åtta sekunder vardera, totalt tolv serier. Fältskjutning genomfördes under söndagen och fick avgöras genom särskjutning.

STEFAN BOKVIST

Knäskydd från nästa år

I förra nummret skrev vi om att en utredning om användandet av knäskydd i Försvarsmakten har påbörjats. Även hemvänet kommer att tilldelas knäskydden som nu är införda i materielanskaffningsplanen för nästa år.

1976

Uppgick hemvärmets
(allmänt hemvärn och
driftvärn) personalstyrka
till nära 97 000 man.

Ungdomar stödjer försvaret

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har frågat totalförsvarspliktiga 18-åringar om krisberedskap och försvaret. Resultatet visar att 69 procent vill ställa upp ideellt om landet drabbas av en kris och 26 procent är rädda för att personligen drabbas av krig eller krigsliknande tillstånd. Mer än hälften av ungdomarna vill utveckla försvaret.

FOTO THERÈSE ÅKERSTEDT

RESULTAT:

AK 4 BANA

Final individuellt:

- 1 Roger Buder, Skövde
- 2 Anita Nilsson, Överkalix
- 3 Tommy Hansen, Luleå Lag1

Kompanilag:

- 1 Övertomeå Lag1
- 2 Luleå Lag1
- 3 Boden

Utbildningslag:

- 1 Lapplandsjägargruppen
- 2 Norrbottensgruppen
- 3 Livgardesgruppen

AK 4 FÄLTSKYTTE

Individuellt:

- 1 Tommy Hansen, Luleå Lag1
- 2 Fredrik Kaarle, Övertomeå
- 3 Lennart Johansson, Boden

Kompanilag:

- 1 Luleå
- 2 Luleå Lag1
- 3 Övertomeå Lag1

Utbildningslag:

- 1 Norrbottensgruppen
- 2 Lapplandsjägargruppen
- 3 Västerbottensgruppen

RIKSHEMVÄRNS-CHEFENS MÄSTERSKAP I PISTOL (individuellt)

Snabbmatch bana:

- 1 Jack Nyman, Blekingegruppen
- 2 Christer Siverud, Kalmar-Kronobergsgruppen
- 3 Joakim Cardegren, Fältjägargruppen

Fältskytte:

- 1 Pär Marklund, Norrbottensgruppen
- 2 Jack Nyman, Blekingegruppen
- 3 Peter Jonsson, Norrbottensgruppen

Mobilisering på fältoövningen

TEMAT FÖR Rikshemvärvschefens fältoövning var i år mobilisering och omgruppering av insatskompani till annan del av landet. Man tog även upp vissa funktioner som hemvärnsflyget och CBRN.

— Fältoövningen är ett sätt att utveckla aktuella ämnen och det har gått ut en order om att alla hemvärnsbataljoner ska göra en mobiliseringsplanläggning. Hemvärnet betydelse kommer fortsätta öka i takt med att den nationella försvarsplanen fördjupas, säger Bengt-Göran Svensson på rikshemvärvschefen.

Transport- och kommunikationstjänst och taktik/stridsteknik var några av ämnena.

DEN FYRA DAGAR långa fältoövningen hölls på Väddö norr om Stockholm och riktade sig till hemvärnsbefäl, lärlingar, kvartermästare, och utbildningsbefäl på utbildningsgrupperna.

— Det är ett sätt att kompetenshöja cheferna i hemvärnet och utbildningsofficerarna, det är otroligt bra att mixa de två grupperna, säger Bengt-Göran Svensson.

Aven personal från övriga delar av Försvarsmakten deltog. TA

Fler ska värvas

Försvarsmaktens **tredje stora kampanj** för året har startat. Denna omgång ska det rekryteras **soldater och sjömän** till nästa års GMU.

Försvarsmaktens nya reklamkampanj med devisen; "Det där löser sig nog", "Det där fixar sig säkert" och "Någon tar tag i det där" har startat.

Kampanjen pågår från den 20 augusti och fram till den 7 oktober. Målgruppen är spänningssökande och samhällsengagerade män och kvinnor i 18 – 35 års åldern.

Varför en ny kampanj?

— Vi kör egentligen vidare med samma tema som tidigare ("Välkommen till vår verklighet" red:s. anmärkning). Även målgruppen är densamma, säger Magnus

Tegsved, Försvarsmaktens reklamchef. Reklamen kommer att precis som tidigare att rulla på tv, spelas på radio, i tidningar och andra reklamvänliga ställen.

Hur länge ska ni köra samma koncept?

— Vi vet inte hur länge vi ska köra det, vi gör ju hela tiden analyser av hur det går. Men vi har ett bra koncept och vi har lyckats rekrytera väldigt bra med det. Men detta är ju en lång process och vi har ju inte hållit på så länge med rekryteringen, säger Magnus Tegsved.

KOSTNADEN FÖR REKLAMKAMPANJEN beräknas kosta 30 miljoner för de tre omgångarna. Detta är försvarsmaktens tredje stora kampanj i år och 2 200 personer ska rekryteras till soldater och sjömän för hälftstjänstgöring, tidvis tjänstgöring och till hemvärnet. Rekryteringen ska ske till tre olika omgångar av GMU under 2013. LB

FOTO THERÈSE ÅKERSTEDT

Sköt på fritiden

Boende i Tystberga larmade om skottlossning. När polisen kom till gården beslagtogs en ak 4 av en hemvärnssoldat. Soldaten är nu avstängd från all övningsverksamhet och vapnet är omhändertaget.

Under säkerhetssamtal erkände hemvärnssoldaten att han använt ak 4:an för att provskjuta hur väl en civil skyddsväst stod emot kuler. Han uppger att han skjutit två skott och skjutningen har skett på en plats för inskjutning av jaktvapen säger Staffan Andrén, utbildningschef på Södermanlandsgruppen.

HEMVÄRNSSOLDATEN SOM har en befälsbefattning har brutit mot Försvarsmaktens regler när det gäller vapen- och ammunitionsförvaring. Han har dessutom inte följt reglerna om att övningsskjuta på godkända skjutbanor och skjutfält samt saknat tillstånd, instruktör och övningsplan.

Om vapnet förvaras hemma ska vapenlåset vara i och nyckeln förvaras på annan plats, hur har han haft möjlighet att använda ak 4:an?

– Han har som befäl vid plutonen haft nyckeln hemma och inte hos ”nyckelförvaringsmannen”. Därmed har han haft möjlighet att låsa upp vapnet, säger Staffan Andrén.

Ledningsregementet som mannen tillhör avväktar den civilrättsliga prövningen eftersom mannen riskerar åtal. Eftersom han brutit mot Försvarsmaktens regelverk kan han även komma att utredas för tjänstefel.

THERESE ÅKERSTEDT

FAKTA:

Säkerhetstjänst

3.2.1 Myndigheten shall se till att endast den tilldelas ett skjutvapen som:

1. behöver skjutvapnet i sin tjänst,
 2. har tillräckliga kunskaper om hur vapnet skall handhas,
 3. har tillräckliga kunskaper om säkerhetsskyddet kring hanteringen av skjutvapen, och bedöms pålitlig från säkerhetssynpunkt.
- 3.2.6. Försvarsmaktens skjutvapen och ammunition får ej nyttjas för privat bruk.

Utdrag ur Handbok Säkerhetstjänst Vapen och Am

Fängelse för olaga hot

En tidigare hemvärnssoldat har dömts av hovrätten till åtta månaders fängelse för olaga hot, skriver Hem & Hyra. Mannen som vid tillfället var hemvärnssoldat har riktat sitt vapen mot sin hyresvärdshustru vid ett möte där hans hyresskuld skulle betalas av.

Mannen hävdar att han tagit med vapnet för att han skulle åka till en hemvärnsträff med nationaldagsfirande efteråt och att han haft det framme men inte riktat det mot någon. TA

Nya lokaler för miljoner

HEMVÄRNET I HÄRJEDALEN har fått nya och fräscha förråd och personalutrymmen.

Det är de gamla militärförråden vid Risbrunn, norr om Älvdalens, som fått sig en rejäl upprustning och ägaren Fortifikationsverket har stått för renoveringen på drygt 3,2 miljoner.

– Det här var verkligen bra och framför allt nödvändigt. Det gamla förrådet var i mycket dåligt skick, säger Mats Eriksson, kompanichef på 143. bevakningskompaniet.

Tidigare användes utrymmet för lastbilar som var lastade med pontoner, men de är för länge sedan borta.

BYGGNADEN innehåller förutom välförordnade förrådsutrymmen även lektionssal, stabsdel, verkstadsutrymmen och duschar och toaletter.

– Det kan inte bli bättre, jag är jätteglad, säger Mats Eriksson.

Tidigare var byggnaderna stora plåtförråd på drygt 400 kvadratmeter. I stället för att riva allt har man valt att bygga lokaler inne i plåtförråden. På detta sätt kan man dra ner på kostnaderna då till exempel stuprännor inte behövs.

Det finns flera liknande militärförråd runt om i landet och lokalerna i Härjedalen är en försöksanläggning och kommer efter utvärdering att ligga till grund för kommande satsningar. LB

FOTO JOHAN LUNDALH/COMBAT CAMERA

NYHETER

Telekrigbataljonen övervakar sjukvården i Uppsala. I framtiden ska all sjukvård i Försvarsmakten liknas.

Sjukvård under strid

Redan i början av nästa år kan hemvänet få **sina första stridssjukvårdare**. I mitten av september drar **instruktörsutbildningen** i gång och dessa instruktörer ska i sin tur utbilda de stridssjukvårdare som ska ingå i varje skyttegrupp, cirka 2000 personer.

två delmomenten innebär bland annat att instruktörerna utbildar soldater i Elfsborgsgruppen till stridsjukvårdare under januari och mars nästa år.

ELEVERNA BESTÅR BÅDE av tidigare instruktörer från Svenska Röda Korset och nyrekryterade.

– Vi har massor som står på kö och det är ett stort sug att gå utbildningen. Det är jättebra kvalitet på de sökande, med civil sjukvårdskompetens som bland annat sjuksystrar och en del med utlandsmissioner. Det gäller att hitta rätt person som kan både stridsteknik och den sjukvårdsmässiga biten, säger Per Spjuth på Svenska Röda Korset.

Totalt är det 20 elever som ska bli instruktörer för stridssjukvårdare, sedan tillkommer ytterligare ungefär 10 instruktörer som ska utbilda de ”vanliga” sjukvårdarna i sjukvårdsgrupperna på kompaninivå i det nya sjukvårdskonceptet.

SVENSKA RÖDA KORSET har beslutat att inte längre utbilda och rekrytera sjukvårdare till hemvänet men Per Spjuth räknar med att de kommer att fortsätta arbeta med hemvärnssjukvården åtminstone till slutet av 2013.

– Vi ska göra det så bra som möjligt och lämna över hela konceptet, säger han.

Ni kan läsa mer om stridssjukvårdare i nummer 5, 2011 som finns i tidningens digitala arkiv.

THERESE ÅKERSTEDT

CODAN en tungviktare inom militär radio – en lättviktare på ryggen

Fältartister på kurs

Försvarsmaktens kurser för fältartister handlar om att utbilda yrkesutövande sångare, musiker, skådespelare och andra typer av underhållare. Redan 1957 tjänstgjorde den första gruppen fältartister i internationella sammanhang och i dag har cirka 400 av de drygt 700 medlemmarna fått chansen att öva i sin krigsbefattnings i utlandstjänst. Ett grundkrav för att bli krigsplacerad eller att tjänstgöra internationellt är att gå någon av fältartiskurserna som sedan 1989 hålls på Falsterbo Kursgård i Höllviken.

99 MEN TILL DESS TYCKER JAG ATT NI MEDLEMMAR, SPECIELLT NI SOM INTE ÄR MEST UPPRÖRDA JUST NU, BÖR FUNDERA PÅ OM NI KAN TÄNKA ER ATT STREJKA FÖR ATT BEVARA FÖR DET MILITÄRA KOLLEKTIVET VIKTIGA VÄRDEN?

Lars Fresker, ordförande Officersförbundet, kommenterar Försvarsmaktens bemanning på wisemanswidsoms.blogspot.se.

Ny organisation sjösätts

I BÖRJAN AV SEPTEMBER fick alla yrkesofficerare och civilanställda besked om var de ska arbeta efter årsskiftet. Enligt Försvarsmakten behåller de allra flesta sina nuvarande arbetsuppgifter. Totalt rör det sig om cirka 15 000 medarbetare.

Ett 80-tal civilanställda, främst administratörer, övnings- och skjutfältspersonal samt sjukvårdspersonal kommer att sättas upp på grund av arbets brist liksom de medarbetare som svarat nej på sitt jobberbjudande. Ett antal medarbetare byter arbetsort och delar av personalen på

FMLOG förs över till Försvarets materielverk (FMV).

Försvarsmakten varslade 230 yrkesofficerare men dessa har kunnat placeras. De som fått en placering har inte möjlighet att byta förrän det finns lediga jobb att söka. 1 januari nästa år driftsätts "Försvarsmakten organisation 2013", FM Org 2013, som består av insatsorganisationen, det vill säga krigsförbanden, basorganisationen samt de bemanningsuppdrag som Försvarsmakten har hos närliggande myndigheter. TA

HMS Carlskrona åter till Adenviken

Försvarsmakten har påbörjat planeringen för att åka till Adenviken utanför Somalias kust nästa år. Det blir den tredje gången som Sverige ingår i EU:s marina insats Operation Atalanta.

HMS Carlskrona planeras kunna ha med ombord baserad helikopter och bordningsstyrka. Fartyget ska även kunna tillhandahålla sjukvårdsförmåga. Insatsperioden blir april till augusti 2013. LB

13/9

Anders Brännström tillträdde som ny arméinspektör

Byte av militärbas

De soldater och officerare som varit stationerade på militärbasen Griffin i Faryabprovinsen i västra Afghanistan har omlokaliserats. Sverige har under ett par år hjälpt till med att stödja och utbilda den afghanska armén i Faryab. Nu är de afghanska militärerna redo att själva hantera säkerheten i området. Svenskarna kommer att stationeras på andra militärbaser i norra Afghanistan, till exempel Camp Northern Lights. LB

99 OM DET ENDAST ÄR MÖJLIGT ATT BESKRIVA SAUDIARABIEN SOM ANTINGEN EN DEMOKRATI ELLER DIKTATUR SÅ BÖR SAUDIARABIEN BESKRIVAS SOM EN DIKTATUR.

Försvarsminister Karin Enström tar tillbaka sitt tidigare uttalande om att Saudiarabiens inte är en diktatur.

Pilot flög ner varningsskylt

Piloten som i våras flög så lågt med sitt enmotoriga flygplan att han krockade med en vägskylt, struntade i reglerna om längsta tillåtna flyghöjd. Ironiskt nog varnade skylten för lågt flygande plan.

Det var under en av Frivilliga flygkårens Värmlandsavdelnings hemvärvsövningar på Brattforsheden som incidenten inträffade.

– Det är helt klart att man inte får flyga så lågt. Längsta tillåtna flyghöjd är 45 meter över hinder, enligt våra regler. I det här fallet var det ett öppet fält utan trädtoppar och skylten var kanske ett par meter, säger kårchefen Sven-Inge Ander till Nya Wermlands-Tidning.

Piloten får inte längre flyga för kåren och styrelsen ska nu ta ställning till om piloten helt ska uteslutas ur kåren. Piloten har dock kvar sin flyglisans. LB

VM-GULD TILL HEMVÄRNSSOLDAT

Silver i den individuella tävlingen och guld i lag. Hemvärnssoldaten Cecilia Sjöholm tillhörande Söderörnsbataljonen kunde åka hem med två medaljer efter världsmästerskapet i marin femkamp som hölls på Amfibieregementet, Amf 1 i södra Stockholm.

Cecilia Sjöholm vann delmomentet livräddning och förbättrade sitt tidigare världsrekord med tiden 56,1 vilket var nästan tre sekunder

före tvåan och trean. Med en femteplats på den inledande grenen hinderbanan låg hon totaltvåa efter första dagen, en placering hon kunde försvara in i mål. Lars Ekman från fjärde sjöstridsflottiljen lyckades med bedriften att ta guld både individuellt och i lag.

Du kan även läsa en intervju med Cecilia Sjöholm som publicerades i nummer 4, 2011 som finns i tidningens digitala arkiv.

FORUM Hemvärnet

Hem **Kontakt**

Sök

Användarinloggning
Användarnamn *
Lösenord *

Gå till min profil
Logga in

Forumsidor
Välkommen till Tidningens Hemvärnets forum. Här kan du läsa vika regler som gäller:

Frågor om forumet
Personal
Befatningar
Undersökning
Kommer du att använda forumet?
Medtillskrivande
Rikshemvärnssoldat
Rekrytering

Annan Inlägg Senaste inlägg

Från mig
Förslag
Frågor om forumet
Personal
Befatningar
Undersökning
Kommer du att använda forumet?
Medtillskrivande
Rikshemvärnssoldat
Rekrytering

NYTT FORUM FÖR HEMVÄRNSSOLDATER

Nu har ett nytt forum lanserats för hemvärnssoldater och andra med ett intresse för vårt nationella försvar.

Här kan ni debattera aktuella ämnen, ställa frågor och bidra med er kunskap till andra soldater. På sikt kommer vi även att bygga upp en FAQ, där ni kan få svar på vanliga frågor. Tanken är också att öka

medinflytandet och få fler att engagera sig i hemvärnets utveckling.

Ni kan antingen klicka vidare från webbtidningen eller skriva in webbadressen: forum.tidninghemvaret.se

Användarna är själva ansvariga för sina inlägg och forumet modereras av tidningens redaktion.

Sommarens insatser

Att gå skallgång i skogen i timmar eller fylla sandsäckar och bygga barriärer är ingen semester. Totalt har det blivit ett tjugotal insatser under sommaren, och några av eftersöken har pågått i flera dagar med många soldater inblandade. Det dåliga vädret gjorde

dessutom att hemvänet kallades in för att hjälpa till vid översvämningarna i Småland.

Stöd till samhället är inte en huvuduppgift för hemvänet, och knappast den mest glamourösa, men ändå ställer personalen upp frivilligt.

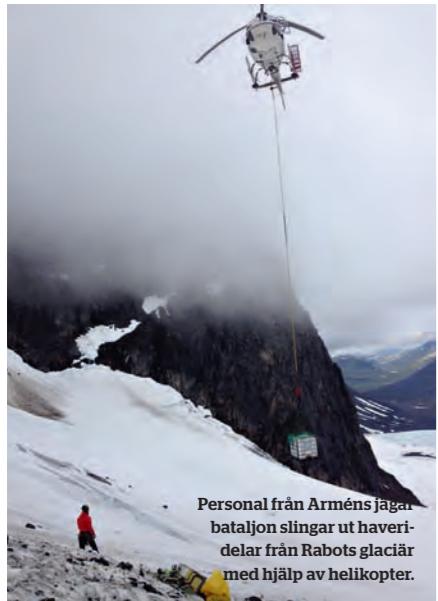

FOTO: CARL-JOHAN OLOFSSON / ARMÉNS JÄGARBATALJON

Personal från Arméns jägarbataljon slingar ut haveridelar från Rabots glaciär med hjälp av helikopter.

Carl-Johan Olofsson var militär insatschef.

Svarta lådan hittad

I BÖRJAN AV AUGUSTI hittades den första minnesenheten (Cockpit Voice Recorder) från den så kallade "svarta lådan" från det norska Herkulesplan som störtade på Kebnekaise i mars och den sista minnesheten (Flight Data Recorder) återfanns 12 augusti.

DET VAR ARMÉNS jägarbataljon som fann enheterna på Rabots glaciär och i ett av de brantasste partierna nedanför kraschplatsen. Från den 31 juli till den 28 augusti har en tillfälligt sammansatt bergsinsatsgrupp

från Arméns jägarbataljon genomfört det praktiska arbetet.

MARKSTRIDSSKOLAN har även som stöd bidragit med en bergsmästare under en del av tiden.

– Vi har hjälpt haverikommissionen och polisen att hitta föremål och kvarlevor. Vi har haft säkerhetsansvaret och bestämt när, var och hur man kan genomföra arbetet. Eftersom det är en högriskmiljö är det en fördel att ha lite personal i området och samarbetet har fungerat väldigt bra, säger

kapten Carl-Johan Olofsson från AJB som varit militär insatschef.

HAVERIKOMMISSIONEN hoppas att en slutlig haverirapport ska vara klar till årsskiftet.

– Sista delen av insatsen har vi stöttat Statens fastighetsverk med städning av området. Arbetet avbröts dock snabbt då snön började läggas sig i Kebnekaise. Men på två dagar lyckades vi lyfta bort 6 ton haveridelar, vilket får ses som ett gott resultat.

THERESE ÅKERSTEDT

Brister i polisens fjällräddning

EFTER EN granskning har Riks-polisstyrelsen kommit fram till att det saknas planer och samordning och att det finns brister i allmän kompetens när det gäller polisens kunskaper i fjällräddning och eftersökning av försvunna personer.

– Kritiken är rättmäig, vi har varit dåliga på att dokumentera vad vi har i förväg, men däremot tror jag att vi är väldigt duktiga på själva eftersökningen, säger Håkan Karlsson, länspolismästare i Norrbotten till SvT.

Han säger att det faktiska samarbetet med hemvänet är bra.

Den 26 juli inleddes polisen ett sökande efter en 19-årig dansk som anmälts försvunnen i Ritsemfjällen. Norrbottenspolisen ledde ett eftersök där militär, hemvärt, fjällräddare och lokalbefolkning deltog.

Aven danska och norska myndigheter var involverade i sökandet och totalt lades det ner 2 100 mantimmar till fots och 150 flygtimmar i sökandet. Efter en vecka drog polisen ner på insatsen. Eftersöket genomfördes enligt LSO, lagen om skydd mot olyckor, och enligt sökmetoden MSO, Managing search operations.

LISA BJÖRK

Nord eller syd?

MILITÄRREGION NORR:

Norrbottnen
Västerbotten
Västernorrland
Jämtland

MILITÄRREGION VÄST:

Örebro
Värmland
Västra Götaland
Halland

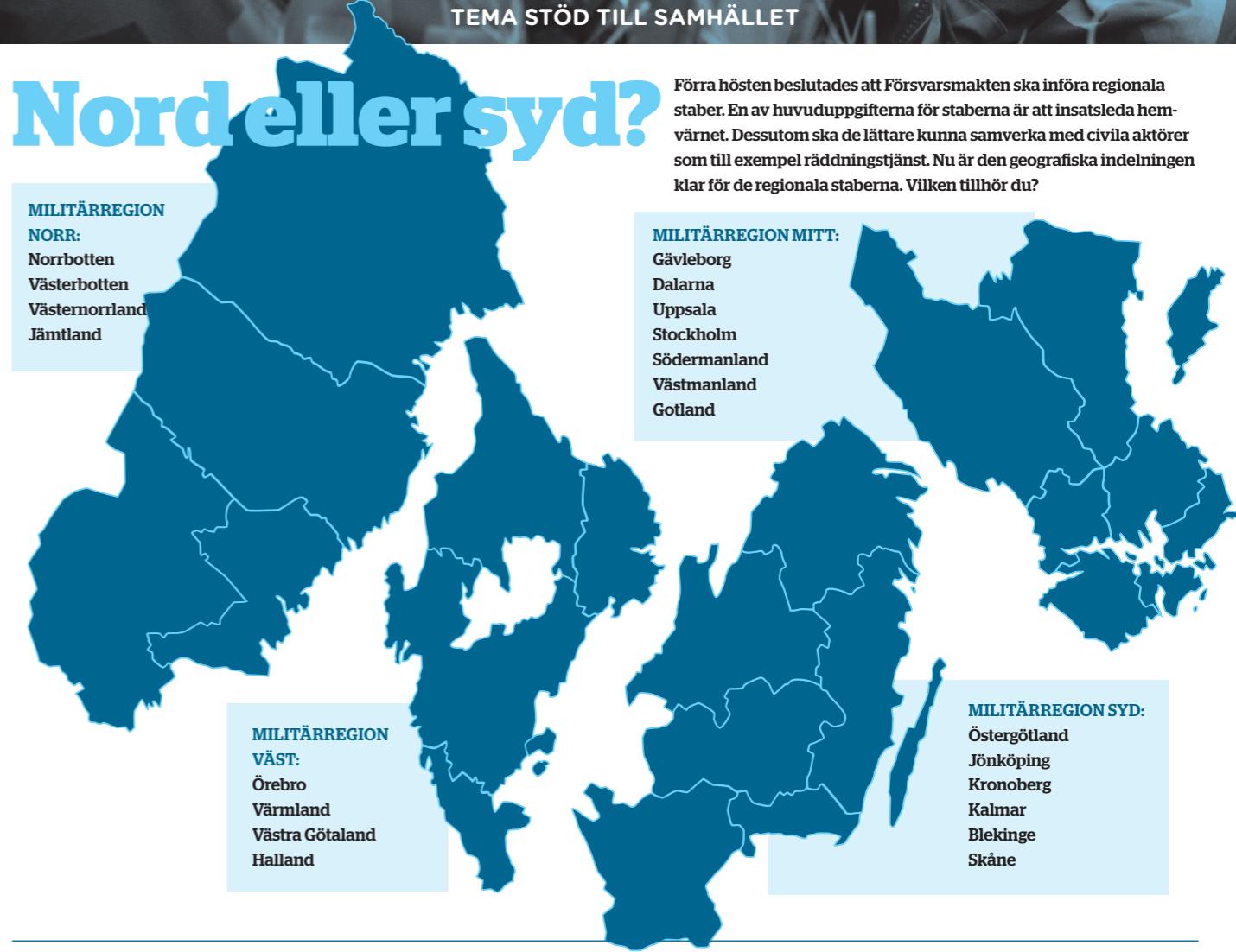
Första hösten beslutades att Försvarsmakten ska införa regionala staber. En av huvuduppgifterna för staberna är att insatsleda hemvänet. Dessutom ska de lättare kunna samverka med civila aktörer som till exempel räddningstjänst. Nu är den geografiska indelningen klar för de regionala staberna. Vilken tillhör du?

MILITÄRREGION MITT:

Gävleborg
Dalarna
Uppsala
Stockholm
Södermanland
Västmanland
Gotland

MILITÄRREGION SYD:

Östergötland
Jönköping
Kronoberg
Kalmar
Blekinge
Skåne

Översvämningen i Småland

Helgen 7-8 juli drabbades Jönköpings och Kalmar län av ett regnoväder som skapade **stora översvämningar**. En klass 3-varning utfärdades för området och **hemvänet kallades in**.

Mätningar vid sjön Hulingen under det första dygnet visade att inflödet av vatten var mer än dubbelt så stort som utflödet. Nivån steg snabbt i sjön och SMHI beslutade att utfärda en klass 3-varning.

Hans Karlsson är mycket nöjd med soldaternas insats. Han menar att om det läget hade förvärrats så hade de klarat av det också utan problem.

– De ville bland annat ha hjälp med att bygga vallar och barriärer och fylla sand-säckar. Men du vet, det är inte jättelätt att samla ihop folk mitt i semestern. Men, till slut fick vi ihop ett 20-tal soldater under måndagen, berättar Hans Karlsson, insatsledare och bataljonschef för Kalmarbataljonen.

I FLERA OLika massmedier rapporterades även om hemvärens insatser.

– Den positiva rapporteringen i massmedierna är alltid bra. Och tack vare att det visades gröna män i tv så ringde det fler och fler soldater. Folk köade nästan till slut för att få hjälpa till.

Under veckan stängdes ett flertal väg- och tågsträckor av. Stora delar av vägarna i området spolades bort och flera medier rapporterade om att det på många ställen gick att köra båt i trädgårdarna.

LISA BJÖRK

Kampen i Hultsfred

1 Det blev en blöt eftermiddag för de frivilliga ur Kalmar hemvärnskompani. Stövlar och regnkläder skyddar mot den yttre fukten, men svetten från det hårt arbetet var nog lika påträffande som regnet.

2 Hemvärnssoldaterna arbetar hårt tillsammans med markägaren för att täppa igen en damm som brustit. Vattnet som tar sig in översvämmar åkrarna, en efter en, och dränker skörden om det inte stoppas. Vattennivån var nästan lika hög som åkrarnas staket.

3 "Jag har bara varit med i hemvänet ett par månader, så när det blir ett skarpt uppdrag är det så klart extra pirrigt." säger en av de kvinnliga hemvärnssoldaterna.

4 För att transportera sandsäckarna de cirka 150 meterna från produktionsplatsen används fyrfjuligar som körde längs det aktiva järnvägsspåret. En representant från SJ fanns på plats för att ge tillträde till spåret i de små tidsfönster som fanns för transport mellan tågtrafikens passager.

5 En provisoriskt byggd bro över den delen av dammen som rämmnat. Vattenmassorna flödade in och dränkte åker efter åker.

6 Sandsäckar transporteras med båt till fördämningen som brustit.

Text & foto Jonas Nygren

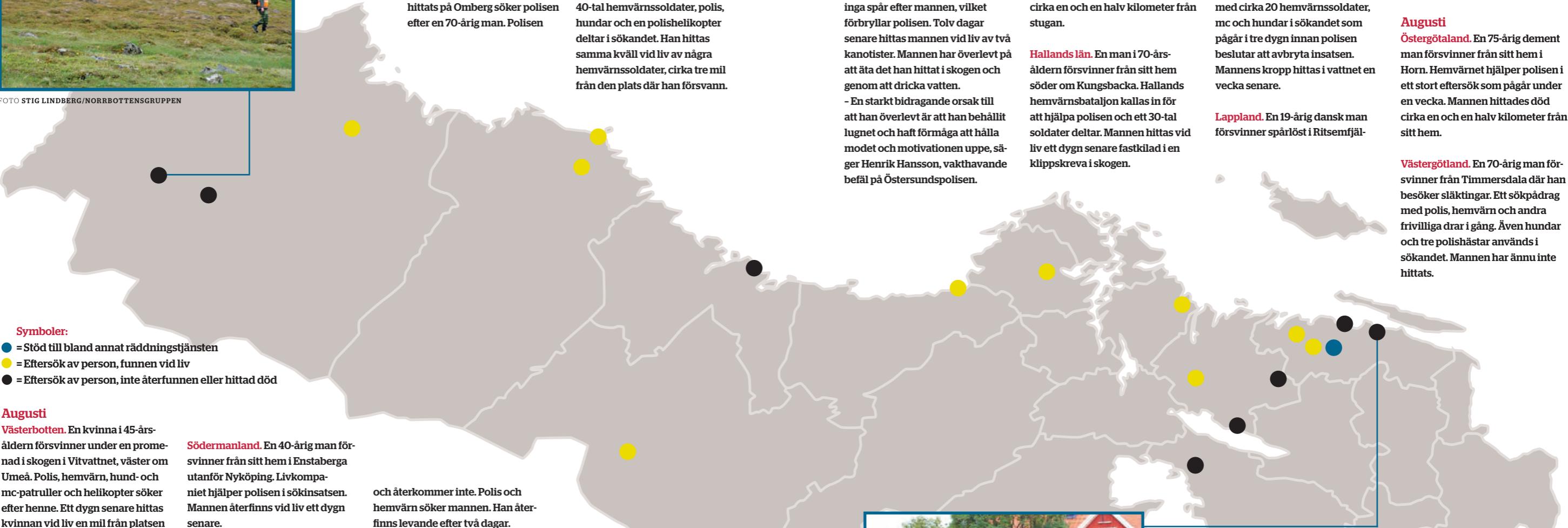

LANDET RUNT

Hemvärens insatser under sommaren

FOTO STIG LINDBERG/NORRBOTTENS GRUPPEN

Augusti

Västerbotten. En kvinna i 45-års-åldern försvinner under en promenad i skogen i Vitvattnet, väster om Umeå. Polis, hemvärn, hund- och mc-patruller och helikopter söker efter henne. Ett dygn senare hittas kvinnan vid liv en mil från platsen hon försvann ifrån.

Småland. En 65-årig dement kvinna försvinner när hon är ute och plockar bär i skogarna kring Frödinge. Hemvänet stöder polisen i sökandet och efter fyra dygn hittas kvinnan vid förhållandevis god vigor i ett kärr.

Södermanland. En 40-årig man försvinner från sitt hem i Enstaberga utanför Nyköping. Livkompaniet hjälper polisen i sökinsatsen. Mannen återfinns vid liv ett dygn senare.

Småland. Kalmarbataljonen får order om insats då en 50-årig man försvunnit i Vimmerby. Mannen hittas av polis innan hemvärnets insats påbörjats.

Gästrikland. En man i 50-årsåldern avviker från sitt sällskap i Gävle

Juni

Lappland. En 39-årig kvinna försvinner från sitt hem i Gällivare. Under två dagar deltar hundratals männskor både från allmänheten, polisen och hemvärnet med eftersökshundar och helikopter i sökandet. Kvinnan återfinns död under den tredje dagen i terrängen.

Norrbotten. Under natten försvinner en 72-årig man från en stuga utanför Älvsbyn. Ett 40-tal hemvärnssoldater, polis, hundar och en polishelikopter deltar i sökandet. Han hittas samma kväll vid liv av några hemvärnssoldater, cirka tre mil från den plats där han försvann.

misstänker att mannen råkat ut för en olycka och startar ett stort sökpådrag med bland annat helikopter och flertalet hundekipage. Hemvärnet kallas in ett dygn efter försvinnandet. Nästan tre veckor senare påträffas mannen död i vattnet utanför Omberg.

Östergötland. Efter att en övergiven bil med två hundar hittats på Omberg söker polisen efter en 70-årig man. Polisen

Västerbotten. En 72-årig kvinna försvinner i Umeå. Hemvärnet hjälper polisen i sökandet och kvinnan återfinns vid liv efter ett dygn.

Juli

Jämtland. En 68-årig man kommer inte tillbaka till stugan efter ett fiskepass utanför Åre. Ett stort sökpådrag dras igång med polis, hemvärn, fjärrräddning och organisationen Missing people. Det finns inga spår efter mannen, vilket förbryllar polisen. Tolv dagar senare hittas mannen vid liv av två kanotister. Mannen har överlevt på att äta det han hittat i skogen och genom att dricka vatten.

- En starkt bidragande orsak till att han överlevt är att han behållit lugnet och haft förmåga att hålla modet och motivationen uppe, säger Henrik Hansson, vakthavande befäl på Östersundspolisen.

Småland. Räddningstjänsten i Hultsfred begär hjälp från Kalmarbataljonen med översvämningsarna. Läs mer och se bilder på s. 14.

Medelpad. En 73-årig man försvinner från sitt sommarhus på Alnö utanför Sundsvall. Medelpadsbataljonen, polis, kustbevakning, sjöräddning och andra frivilliga letar intensivt utan resultat. Fem dagar efter försvinnandet hittasmannens kropp av hemvärnssoldater, cirka en och en halv kilometer från stugan.

Hallands län. En man i 70-årsåldern försvinner från sitt hem söder om Kungsbacka. Hallands hemvärnsbataljon kallas in för att hjälpa polisen och ett 30-tal soldater deltar. Mannen hittas vid liv ett dygn senare fastkild i en klippskrev i skogen.

Lappland. En 19-årig dansk man försvinner spårlöst i Ritsemfjäl-

len (Kutjaure fjällstuga) under en fjällvandring. Sökandet pågår under en vecka med helikoptrar, hemvärnssoldater, fjällräddare och hundpatruller. Mannen har ännu inte hittats.

Halland. Polisen begär hjälp med ett eftersök sydost om Varberg. 45 hemvärnsbataljonen bistår med ett tjugotal soldater. Ett dygn senare hittas den eftersökta avlidne av personal från hemvärnet.

Augusti

Östergötland. En 75-årig dement man försvinner från sitt hem i Horn. Hemvärnet hjälper polisen i ett stort eftersök som pågår under en vecka. Mannen hittades död cirka en och en halv kilometer från sitt hem.

Västergötland. En 70-årig man försvinner från Timmersdala där han besöker släktingar. Ett sökpådrag med polis, hemvärn och andra frivilliga drar igång. Även hundar och tre polishästar används i sökandet. Mannen har ännu inte hittats.

FOTO ANETTE ERIKSSON/KALMAR KRONOBERGS GRUPPEN

Har ni gjort
en insats?
Mejla: red@
tidningen
hemvarnet.se

Naturkatastrofer, olyckor eller sabotage kan få stor påverkan på **elförsörjningen**.

En hemvärnssoldat måste **bibehålla stridsvärdet** även vid längre elavbrott.

Text Therese Åkerstedt

För att myndigheterna ska kunna fokusera på äldre, sjuka och barn måste du kunna klara dig själv i några dagar och bibehålla ditt stridsvärde så du kan rycka ut om det behövs stöd till samhället.

Det militära stridsvärdet beror på din fysiska prestationsförmåga och en rad tillfälligt påverkande faktorer. Den fysiska prestationsförmågan påverkas av energigivande processer som förbränning och spjälknings, nerv- och muskelfunktioner som styrka och teknik samt psykologiska faktorer som koncentration, motivation och vilja.

Tillfälligt påverkande faktorer är vätska, kost, vila, miljö, hygien och personlig utrustning. Genom förberedelser kan du tillgodosätt dessa faktorer även civilt.

Glöm inte bort din omgivning och håll dig informerad om händelseutvecklingen via en batteri- eller vevdriven radio. Ta kontakt med dina grannar för att se om de behöver hjälp. Äldre och barn påverkas snabbare av en sänkt inomhustemperatur eller brist på vatten eller mat. År det minusgrader ute kan temperaturen sjunka kraftigt även inomhus på några få timmar. ●

EN GRUNDREGEL ÄR ATT MAN ÖVERLEVER TRE DYGN UTAN VATTEN, TRE VECKOR UTAN MAT OCH TRE MINUTER UTAN SYRE.

Klarar du dig utan el?

FOTO JOHAN LUNDHAL / COMBAT CAMERA

Sex faktorer som påverkar stridsvärdet

1 VÄTSKA: Om vattenverket inte har reservaggreat kommer trycket i vattenledningarna att sjunka inom några timmar. Fyll därför dunkar, skålar och pet-flaskor för dricksvattnet och matlagning. En vanlig arbetsdag behöver man runt 2,5 liter vätska, en del får man i sig via maten, och strömvabrottet kan pågå i flera dagar. Drick lite och ofta. Fyll även badkar och hinkar för att kunna sköta den personliga hygienen.

behövs en gas- eller vedspis, alternativt ett camping- eller friluftskök med bränsle i reserv för några dygn användning. Ställ inte köket under köksfläkten och använd inte kolgrillar inomhus, se till att det är väl ventilerat eftersom eld/lågor förbrukar syre.

Ha ett reservförråd av mat som kan lagras i rumstemperatur och som snabbt kan tillagas, exempelvis snabbmakaroner, potatismos, nudlar, kött- och fiskkonserver, pulversåser och portionssoppor.

2 KOST: Börja med att äta det du har i kylen, är det varmt ute blir det snabbt förstört. För att klara matlagningen

3 MILJÖ: Enligt Socialstyrelsen bör inomhustemperaturen i bostäder ligga mellan +20 grader och +24 grader, är det under +18 grader ska det anses som sanitär olägenhet. För personer som är känsliga för kyla, av medicinska skäl eller på grund av hög ålder, går gränsen redan vid +20 grader. För friska mäniskor är gränsen att vistas i en bostad en inomhustemperatur på +5 grader eller vid flera dygn vistelse +10 grader. År det minus 20 ute kan temperaturen i ett enfamiljshus gå under +5 inom ett dygn och vid minusgrader inomhus riskerar du dessutom skador på bland annat vattenledningar.

Vistas i ett rum, företrädesvis i söderläge, där det är lätt att behålla varmen. Fäll ner persiennerna, dra för gardinerna och häng en filt för fönstret. Minska drag men

behåll någon form av lufttillförsel i rummet eftersom ventilationen slutar fungera.

Värmekällor som stearinljus och värmeljus ökar temperaturen men tänk på brandfaran och lämna dem inte utan uppsikt. Alternativa värmekällor är öppen spis eller fotogen-, rödsprits- eller gasolkamin. Eldar du i ett isolerat rum kan du drabbas av syrebrist, så kom ihåg att vädra. Undvik att använda gasspis som värmekälla eftersom sådana inte är konstruerade för långvarig användning.

Ta på förstärkningsplagg och glöm inte mössa, vantar och varmt på foterna. Se till att ha extra filter och sovsäck. Isolera underrummet med tidningar eller liggunderlag.

4 VILA/SÖMN: Under vila avger en människa energi motsvarande en 70-watts glödlampa. Se till att alla sover

i samma rum och helst i samma säng, eller ställ sängarna bredvid varandra. Har ni svårt att behålla varmen så lägg en madrass under ett bord och lägg filter över som en koja.

5 HYGIEN: Se till att ha hygienartiklar samt våtservetter och toalettpapper. Skaffa plastpåsar/sopsäckar att sätta i en hink om toaletten slutar fungera.

6 PERSONLIG UTRUSTNING: Se till att du har flera olika ljuskällor som ficklampor, stearinljus, värmeljus, oljelampa eller fotogenlykta. Räkna med att mobiltelefoner slutar fungera och att larmnumrer kan bli överbelastade. Rakelnätet ska dock fungera även vid elavbrott. En grundläggande sjukvårdsutrustning och ett mindre apotek kan behövas eftersom

NÖDLÅDA:

- Batterier, ficklampa, vev- eller batteri-driven radio.
- Tändstickor, värmeljus
- Fickkniv, mejsel, tång och silvertejp.
- Choklad, socker, druvsocker, kaffepulver och tepåsar
- Kontanter
- Sjukvårdsutrustning, reservmedicin
- Spel: kortlek, tärningar, Yatzy

MATFÖRRÅD: (EN PERSON I EN VECKA)

- Kött- och fiskkonserver, 1 000 g
- Grönsakkonserver, 2 000 g
- Ris eller pasta, 500 g
- Potatismospulver, 500 g
- Torkade bönor och linser (kan även groddas), 500 g
- Gryn, flingor, (vetemjöl), 500 g
- Hårt bröd, skorpor och kex, 1 000 g
- Smör, margarin, 500 g
- Soppor (pulver / burk), 500 g
- Torrmjölk, 500 g
- Saft eller juice, ca 3 liter färdig

Stark laganda

Rikshemvärnschefens **ungdomstävling** testar inte bara **ungdomarnas praktiska** och teoretiska kunskaper. Det handlar även om att **arbeta tillsammans** och stödja varandra.

Text Therese Åkerstedt Foto Lisa Björk och Therese Åkerstedt

P

å den improviserade campingen står tälten uppdragade. Gräsplanen fylls sakta av hundratals ungdomar. Det är förvånansvärt tyst.

Vi befinner oss inte på någon festival utan på Rikshemvärnschefens ungdomstävling på Hemvärnets stridsskola. Det märks inte minst på att vintetror och ölburkar är utbytta mot vatten och sportdryck. I stället för ett rockband med slitna jeans är det Uppsala musikkår med välpessade uniformer och blankputsade skor som står för underhållningen.

TVÅ AV LAGEN KOMMER MARSCHERANDE OCH STÄLLER UPP FRAMFÖR SITT TÄLT. EN AV UNGDOMSLÄDARNA GÅR IGEGOM VILKET UPTÄRDANDE HON FÖRVÄNTAR SIG AV DELTAGARNA.

– Jag vill inte att ni springer runt här och busar. Se korrekt ut. Frågor på det?

Budskapet verkar solklart, för några frågor hörs inte.

DE FLESTA AV DE 59 LAGEN har anlänt och börjat installera sig. Yxhugg hörs i bakgrunden och fyra ungdomar hjälper till att bär en säck med ved för att förbereda sig inför natten i tället.

– Jag påminner om eldpostlistorna, de ska in till sekretariatet omedelbart, hörs en röst i högtalaren.

Inkvarteringen håller inte direkt hotellstandard och flera lag får samsas i ett tält. Ungdomarna måste dessutom gå upp mitt i natten för att sitta eldpost och ansvara för sina kamraters säkerhet. Klockan 22 är det tapto. Punkt.

KLOCKAN 07.00 nästa morgon står de första lagen redo att starta på de tre slingorna med olika grenar som inleder tävlingen. En av dem är precisionskast som innebär att du ska träffa olika stora hål med metallklot, vilket är betydligt svårare än med vanliga bollar. När jag själv prövar blir jag hånad av en kollegan, men det mixade laget "Hkpflj 1" från Livgrenadjärgruppen är betydligt mer framgångsrikt.

– Det gick ganska bra, jag siktade på fempoängaren och tror vi träffade flera, säger Marcus Aurell.

– Det var en bra start, säger lagledaren uppmuntrande.

1 Årets överraskning var klätterväggen. Inget av lagen lyckades ta full poäng på den tekniskt krävande leden.

2 Sjukvårdsmomentet innehöll både en teoretisk del och en praktisk - att släpa en 40 kilo tung bär genom kuperad terräng.

3 Kartkunskaper är nödvändiga för att placera sig bra i tävlingen.

4 Precisionskastning är en återkommande gren.

Nästa lag ställer sig framför stationen och väntar på sin tur medan lagledaren peppar dem.

– Det är tävling nu!

– De får kasta och känna sig fram, sedan får den bästa kasta igen, förklarar lagledaren för "Karolinerna" från Småland taktiken.

– Snyggt! Bara ta det lugnt.

– Det var bättre än tidigare år, vad ni är gulliga med mig!

INNE I SKOGEN SÄTTS både hjärna och ben på prov. Sjukvårdsmomentet innebär att lagen ska svara på ett antal frågor och sedan bär en skadad längs en bana så snabbt och korrekt som möjligt. Terrängen är kuperad med stenar och träd och tillbakavägen går uppför en backe. Ett av lagen kommer med andan i halsen springande med bären och den 40 kilo tunga dockan.

– Fatta, säkra, lyft – eller sänk, rättar en av deltagarna.

Laget "kopparstyrkan" från Dalarna hämtar andan innan de ska vidare till grenen målupptäckt.

– Det var bra tempo, alla gjorde det bästa av situationen och gjorde det korrekt. Jag tror alla är nöjda med tiden och det är skönt att anstränga sig, säger Mathias Nemi.

– Vi har suttit i tället och taggt innan, säger lagkamraten Emil Lindfeldt, vars målsättning är "att ha kul och träffa andra".

Trots det har de lagt ner två helger på att träna. Ungdomarna i de utländska lagen är lika andfådda när de kommer fram. Bröderna Petteri och Emil Laitila ingår i det finska mixlaget.

– Det var ganska tungt, men vi kunde ha sprungit fortare, säger Petteri Laitila.

– Tävlingen är rolig och bra, det är skillnad mot hur vi brukar göra. Pappa frågade om vi var intresserad av att åka, säger Emil Laitila.

DEN SJU METER höga klätterväggen är årets överraskningsmoment. Två streck markerar vad en deltagare måste nå över för att få tio respektive tjugo poäng, max är trettio men då ska hela väggen klaras av.

Kevin Borgqvist från Södertörnsgrupp-

pen tar sig någorlunda lätt upp till tjugo-poängslinjen men vid överhänget vid toppen tappar han till slut taget.

– Det tar verkligen, det ser lätt ut när man tittar. Fingrarna har knappt någon energi kvar, säger han medan han står och skakar på armarna.

– Hur ska jag komma härifrån?, hörs en annan av deltagarna uppgett fråga när han fastnat på väggen.

Eftersom han samtidigt tappar taget är svaret självklart.

ALEXANDER BOMAN är ungdomsinstruktör i Härnösand och ledare för tjejerlaget "The Minions":

– Värt mål är att de ska ha roligt och göra sitt bästa. Jag är glatt överraskad över målupptäckten där de tog 95 av 100 poäng. De kämpar på och gör det mycket bättre än jag själv skulle ha gjort det, säger han.

99

DE KÄMPPAR PÅ OCH GÖR DET MYCKET BÄTTRE
ÄN JAG SJÄLV SKULLE HA GJORT DET.

Alexander Boman, lagledare för "The Minions"

1 Skjuta, springa, skjutaa. Biathlon kräver både träffsäkerhet, kondition och stresstålighet.

2 Lagen är förlagda i tält under tävlingen. På fredagskvällen passar ungdomarna på att lära känna varandra.

3 Den över en kilometer långa terrängbanan är det sista momentet under tävlingen. Det krävs både ben- och armstyrka för att ta sig över hindren.

POÄNGORIENTERINGEN ÄR dagens jobbigaste moment, lagen har 80 minuter på sig att samla så många kontroller som möjligt genom att fördela dem mellan sig. När startskottet går ger Kim Ran i "K3/ÖVG Husarer" från Örebro-Värmlandsgruppen kartorna åt lagkompisarna och pekar på starten där de befinner sig.

– Du tar den här vägen och de här kontrollerna, du tar den här, säger han och visar på kartan.

Eftersom han är den enda med klocka får han ta den längsta sträckan. Ungdomarna sprids som frön för vinden.

SKÅNSKA GRUPPEN har flest representanter med sina sju lag, men de fem lagen från Dalarna sticker ut med sin stora flagga och karakteristiska maskot. I år ett lodjur men tidigare år har det varit råv och grävling. På frågan varför Dalarna har så många lag svarar en av ledarna kärnfullt.

– Ryktet går, vi har kul på övningarna.

Tjejerna i The Minions spurtar in mot målet med åtta minuter till godo efter orienteringen och får beröm. Kim Ran kommer in med sitt lag några minuter efteråt.

– Det gick bra, men det var tufft på grund av alla backar och ojämн terräng.

Ett av de andra lagen får 40 poäng i avdrag eftersom de missat tidsgränsen

med flera minuter:

– Det hade varit bättre om vi skippat några kontroller och varit i tid i stället, säger en av dem självkritiskt.

Håkan Holmlund i "Lilla tunga gruppen" från Västernorrland har sprungit i kängor och m/90 byxor eftersom han glömde packa löparskorna. Några problem?

– Nu är det inte så mycket att förlora, konstaterar han utan bitterhet.

– Nä, jag har tejpatt fötterna, svarar han glatt.

Hur gick det?

– Tror jag tog tolv kontroller, och vi kom in i tid.

DAGENS ADRENALINHÖJARE är budkavleorienteringen med masstart framför slottet. Tre rader med tävlade står med kartan under foten.

– Nu har starten gått, säger speakern och några sekunders förvirring råder innan budskapet går in och ungdomarna rycker till sig kartan och sätter fart.

De främsta lagen växlar inom tio minuter och vinnarna går i mål innan en del

växlat över till andra sträckan. När nästan alla lag gått i mål står en ensam kille kvar i växlingsfållan.

– Fast du är sist att tävla så kör hårt, peppar några kamrater från ett annat lag. **Nervöst?**

– Nu är det inte så mycket att förlora, konstaterar han utan bitterhet.

När hans lagkamrat äntligen kommer blir det kramar och peppande ord. Trots det är tårarna inte långt borta på deltagaren som sprungit bort sig. Att motgångar är minst lika lärorikt som framgångar är ingen

99 DALARNA STICKER UT MED SIN STORA FLAGGA OCH KARAKTERISTISKA MASKOT. I ÅR ETT LODJUR.

Missa inte bildspelen och filmen på hemsidan!

RESULTAT

SEGRARE TOTALT:

Lag1 Skaraborg - Skaraborgsgruppen

KLASS B (POJKAR):

1. Pontonjär Lag 2 - Livgardesgruppen
2. Pilgrims Söggel - Örebro-Värmlandsgruppen
3. Mashanar - Dalregementsgruppen

KLASS C (FLICKOR):

1. Estonia 2 - Estonia/Estland
2. The Minions - Västernorrlandsgruppen
3. Isbjörnsryttarna - Norrbottensgruppen

KLASS D (MIXAD):

1. Skaraborg Lag 1 - Skaraborgsgruppen
2. Pontonjär Lag 1 - Livgardesgruppen
3. Norge 1 - Hv-12

att sätta en för hög fart. Den avslutande delen är ett sugande uppförslut. Lagen startar i omvänd startordning baserat på gårddagens resultat. I takt med att de högre placerade lagen kommer blir farten högre och de plågade ansiktena något färre. Men oavsett kondition är hinderbanan en pärslamgång, klätterhinder och balansering på lina över vatten är några av hindren. I tunneln hörs ett försträckt rop.

– Jag är för lång!

– Klarar jag det så gör du, du är inte så mycket längre, säger kamraten som redan krupit igenom.

Han har som tur rätt och laget kan fortsätta springa.

HINDERBANAN ÄR INTE bara ett test av kondition och styrka utan även laganda. Den som är sist måste springa ikapp kamraterna efter varje hinder vilket gör det ännu jobbare att halka efter. Att hjälpa den med sämst kondition över hindren är därför något som hela laget tjänar på. Lagledarna och lagen från Dalarna står och peppar de andra lagen den sista biten och uppmanar medlemmarna att hjälpa varandra.

I mål ligger utslagen ungdomar och hämtar andan. En av killarna spyr och får hjälp av kamraterna att ta sig upp. Men han spyr inte av alkohol och slipper bakfylleångest. ●

Nationell uppgift

Rikshemvärnsavdelningen har återigen en överste som chef. Mattias Ardin har två internationella insatser bakom sig och flera års erfarenhet av insatsstaben på Högkvarteret.

Text Therese Åkerstedt Foto Lisa Björk

Vad lärde du dig under utlandstjänsterna?

– Det var utvecklade både som mänskliga och som officer. Jag fick många personliga erfarenheter, hur man fungerar i pressade situationer och vad man är bra och mindre bra på. Jag har sett svenska och utländska soldater och vad vår utbildning och materiel duger till. Man får göra det på riktigt, på ett annat sätt än på övningsfältet. Det definierade vad yrket handlar om, ledarskap under stress, ta beslut med risk att människor dör. Det väpnade våldet, skadorna och döden är på riktigt.

Är det svårt?
– Nej, det är inte alls svårt. Jag gillar att umgås med människor, vilket passar bra i det här jobbet. Jag är dessutom ganska resultatinriktad och försöker få saker att hända. Är inte alltid intresserad av alla detaljer, vilket kan både vara en styrka och en svaghet.

Vad har format dig som officer?

– Truppåren på Gotland när jag utbildade värnpliktiga, vardagen på förbanden och vad som krävs för att få bra krigsförband.

Och vad är det som krävs?

– Bra ledarskap, att man ser människorna runt omkring sig. Det krävs tillräckligt med tid och resurser och tydliga målsättningar. Och motivation hos både dem som utbildar och dem som utbildas.

Mattias Ardin var chef för planeringssektionen på brigadstaben i Kosovo 2004, var hemma i ett halvår och åkte till Afghanistan som stabschef på det brittiska/svenska PRT (Provincial Reconstruction Team) i Mazar-e-Sharif 2005-2006.

Varför åkte du till Kosovo?

– Jag behövde bredda mig och få erfarenhet av internationell tjänst. Då var Kosovo den enda stora insatsen.

Behöver vi ett svenskt försvar?

– Försvaret är en försäkring för att kunna hantera en osäker framtid. Vi måste kunna göra det både hemma och borta. Försvaret kan hantera även andra påfrestningar än krig. De förmågor som krävs av krigsförbanden kan användas även vid översvämnningar och liknande, även om stöd till samhället inte är det primära så blir det spinoff effekter.

Varför sökte du jobbet som avdelningschef?

– Hemvänet blir allt viktigare i den försvarsmakt vi nu bygger upp. Jag vill vara en del i arbetet och fortsätta utveckla hemvänet, det är en intressant utmaning.

Vad är de stora utmaningarna?

– Den absolut viktigaste frågan är personalförsörjningen, att få alla dem som är med att stanna kvar och arbeta för att ersätta dem som slutar. Vi måste se till att verksamheten är bra och håller hög kvali-

té t samt att skapa förutsättningar för det. Om det är bra och kul vill man vara med. Det är en hård konkurrens om fritiden.

Hur vill du att det ser ut om fem år?

– Vi har en bra rekrytering så vi har 22 000 hemvärnssoldater och ligger stabilt på den siffran. Att huvuddelen gör sina dagar.

Vad arbetar du med?

– Jag ser till att hemvänet är med i de processer som pågår i Högkvarteret och i Försvarsmakten så att hemvärens intressen tillvaratas och stöder rikshemvänschefen med underlag. Jag försöker vara ute och lära känna organisationen, träffa människorna i förbanden och bilda mig en uppfattning.

Vad är din uppfattning?

– Jag har fått ett oerört positivt intryck, det finns ett himla driv och framåtända. Soldaterna brinner för hemvänet och att skapa bra krigsförband. Jag är framför allt förvånad över hur bra krigsförbanden är, när jag ser killarna och tjejerna så tror jag de kan lösa sina uppgifter. ●

FAKTA:

Namn: Mattias Ardin

Ålder: 43 år.

Civilstånd: Gift, tre barn.

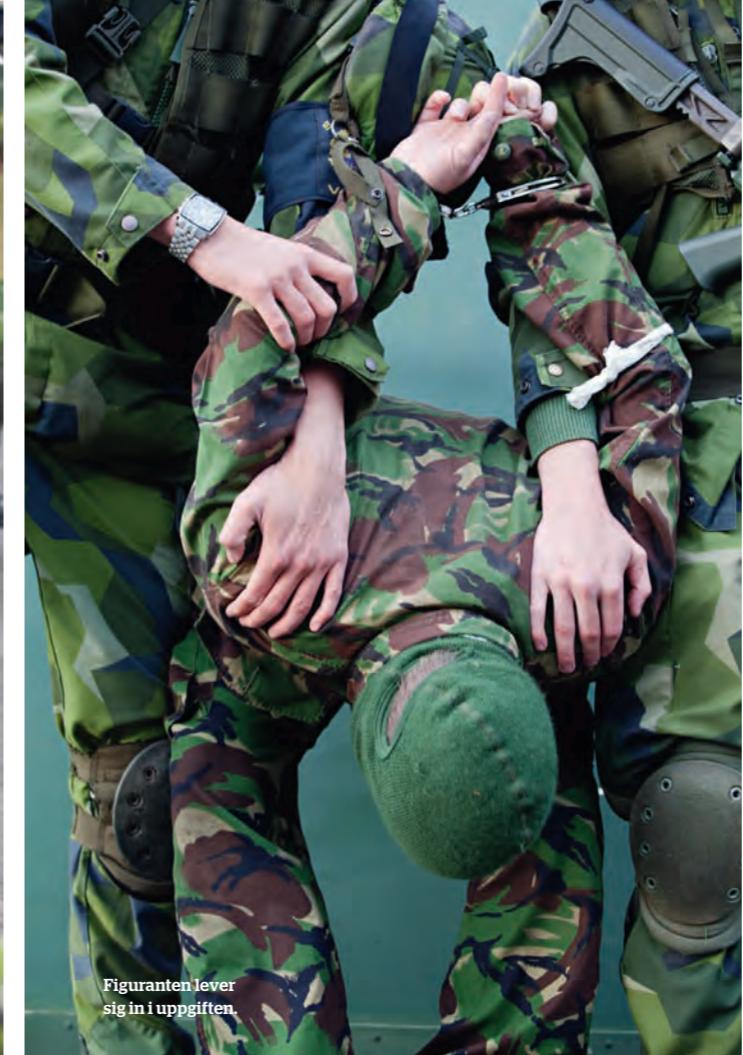
Militär bakgrund: Vpl och trupptjänst på Lv 2 på Gotland, chefsprogrammet FHS, Insatsstaben, utbildningledare Internationella utbildningsenheten på Livgardet.

99

FÖRSVARET ÄR EN
FÖRSÄKRING FÖR ATT
KUNNA HANTERA EN OSÄKER
FRAMTID. VI MÅSTE KUNNA GÖRA
DET BÅDE HEMMA OCH BORTA.

Ett annorlunda sommarlov

Den första sommar-GMU:n har hållits i Göteborg. Att spendera sommaren i uniform lockade många.

– Jag gjorde det för utmaningen, säger Beatrice Mattson.

Text & foto: Lisa Björk

Ett trettiotal GMU-rekryter packar sina väskor inför ett övningsdygn. Den senaste veckan har de läst teori, lärt sig lagar och förordningar, om hur de ska agera som skydds-vakter. Nu ska den teorin tillämpas praktiskt.

Plutonen blir uppdelad i två grupper. Den ena halvan av plutonen får massträna knivanfall. Ansikte mot an-

sikte på 30 meters avstånd, med en kniv i näven, står motståndarna på led. De som ska agera skydds-vakter gör sig redo.

– Aaaaarrrrggg!

Ansiktena är förvridna till fula grimaser när de attackerar och flera går helt in i rollen. Vapen höjs och de som hinner skjuter.

– På vilket avstånd måste du avfyra, ropar instruktör Magnus Nilsson.

– Två meter, ropar gruppen unisont. Många hann inte avfyra vapnet i tid.

Det gick för snabbt, några hann inte ens osäkra vapnet och några vågade inte skjuta mot sin kamrat. Momentet görs om.

– Man hinner inte traggla så mycket på tre månader. Man hinner inte öva mer än några gånger per grupp, sedan måste man gå vidare, säger Magnus Nilsson och beordrar gruppen att byta roller.

UPPE VID SKJUTBANAN står Dennis Gustafsson för andra gången i dag. Framför honom står tre pappfigurer av olika

storlek på 20 meters avstånd. Skjutprovet börjar och skjutledaren Peter Stenfelt ropar snabbt upp det första händelseförlöpet.

– Någon kommer.
– Halt, militär skyddsvakt! skriker Dennis Gustafsson

– Någon springer mot dig.
– Halt, skarpt!
Rekryten gör mantelrörelse.
– Personen fortsätter springa mot dig.
Varningsskott.
– Personen fortsätter ändå.
Dennis Gustafsson skjuter mot pappfigurens ben. Något han glömde förra gången.

– Jag var lite för taggad då, säger han.
– Det var riktigt bra den här gången, säger Peter Stenfelt. Nu ska vi se om du träffade.

Kravet är förutom att göra hela momentet korrekt även träff i samtliga figurer.

– Klockrent. Du är nu godkänd skyddsvakt med ak5 C, förkunnar Peter Stenfelt.

– Vi över för det värsta men hoppas på det bästa.

GMU:N I GÖTEBORG är den första som hålls på sommaren, från juni till augusti och den har lockat många kvinnor. Av de 33 rekryterna är elva kvinnor. Under ett träd väntar några av dem på att få göra skjutprovet.

Varför gör ni GMU?

– Utmaning, spänning, nytt, bort från vardagen, rabblar Sondos Abu Hajar, 22 år, från Malmö, upp.

– Det här är en helt annan verklighet.

Jag gjorde det för utmaningen, säger Beatrice Mattson, 19 år, från Göteborg.

– Varje dag gör vi något som är värre än dagen före, men man orkar ju, konstaterar Matilda Westerlund, 23 år, från Sundsvall.

Alla tre är, precis som flera andra av de kvinnliga

rekryterna, universitetsstudenter och passar på att göra något annorlunda under sommarledigheten. De ska alla söka sig till hemvärvet efter färdig GMU, ingen av dem planerar att arbeta inom Försvarsmakten.

Det gör inte heller Olle Nyman, som med sina 33 år är plutonens äldsta rekryt.

Han är tjänstledig för att göra GMU och tycker att det är ett skönt avbrott från sitt stillasittande kontorsjobb.

– Om man gör en utbildning på tre månader, då vill man ju använda den på något sätt. Hemvärvet erbjuder då

mycket som är intressant, säger han. – Lönerna är för låga än så länge för att jag ska fortsätta inom Försvarsmakten. Jag blev erbjuden en tjänst vid uttagningen och en lön på lite över 17 000 kronor. Men det måste vara riktigt roligt för att jag ska ta det. Jag tjänar det dubbla på mitt vanliga jobb, menar Olle Nyman.

Undertecknad tar på sig att agera fotograf och går upp på Radarhöjden. Jag fotograferar lite här och lite där, riktar kameran mot skyddsobjektet och infartsposterna.

– Halt, skyddsobjekt, du får inte foto här, ropar de.

OMGRUPPERING. Sedan 15.00 är det stora röda huset på Radarhöjden bataljonsstab och ett skyddsobjekt. Rekryterna delas snabbt upp i stridspar, minjärn åker fram och vaktposter sätts ut. Plutonen kommer under det närmaste dygnet att utsättas för prövningar, stora som små. I befälsrummet nere vid kasernen har åtta figurer infunnit sig. Instruktören Jonas Forslund håller en snabb genomgång för dem om de scenarien som ska gås igenom innan övningen är slut nästa dag.

En av killarna byter snabbt om till

VI HADE TROLIGTVIS DÖTT OM DET HADE VARIT PÅ RIKTIGT.

Mikael Miglander

en orienterare, läser på om uppdraget och beger sig ut för att kolla tempen på skyddsvakterna. Övningen har börjat.

Undertecknad tar på sig att agera fotograf och går upp på Radarhöjden. Jag fotograferar lite här och lite där, riktar kameran mot skyddsobjektet och infartsposterna.

– Halt, skyddsobjekt, du får inte foto här, ropar de.

EFTER MÅNGA OM och men blir jag tillförligt omhändertagen. Jag har vägrat att underkasta mig kroppsvisitering och fotoförbudet. De tar min kamera. Har jag inget särskilt fototillstånd för skyddsobjektet får jag inte ens rikta kameran mot det. Två skyddsvakter håller i mina utsträckta armar medan jag blir kroppsvisiterad av en kvinnlig skyddsvakt. Efteråt blir jag instängd i en städskrubb med en beväpnad vakt utanför. Just när jag börjar bli orolig över att jag inte ska bli utsläppt i tid avbryts momentet.

Under kvällen och natten utspelas flera scenarion. Rekryterna ställs bland annat inför ett demonstrationståg med ett tiotal figurer.

– De kom hit och skrek "Sverige ut ur Hallandia". Sedan satte de sig framför infartsposten och vägrade avlägsna sig.

Då utbröt tumult. Vi omhändertog alla demonstranter, en sprang, men vi fick fast honom, berättar Sondos Abu Hajar på morgonen.

En bomb har planterats i bataljonsstaben och exploderat under natten. Men ingen av rekryterna upptäckte röken som bombattrappen utvecklat eftersom den hårdna vinden blåste bort all rök på nolltid.

– Vi hade troligtvis dött om det hade varit på riktigt. Vi vet att man ska vara aktiv, men man är trött och det var mörkt, så man är ju inte så fokuserad, förklarar Mikael Miglander, 18.

NATTEN HAR VARIT TUNG för de flesta. De fyra grupperna har roterat med att stå infartspost, patrullera, vara larmstyrka och sova. Någon grupp har ännu inte sovit och de som fick sova hade svårt att slappna av och vila på grund av all spänning. En genomgång med gruppen vid infartsposten hålls för att ge feedback och uppmuntran.

– Har man ingen uppgift så måste man lära sig att slappna av och vila. Ni har varit i gång hela natten, ni är trötta. Men ni får inte sluta verka som bra soldater, uppmanar instruktören Jonas Forsgren.

Rekryterna har heller ingen utbildning

i samband och har pratat klartext i radion hela natten. De får uppmaningen att sluta med det.

– Fienden har lyssnat hela natten på när ni gör avlösningar. De vet vilka tider och var. Håll det kort, koncist, håll nere snacket, avbryt inte samtal. Endast när det är någon som håller på att dö, då gör man en flashflash, säger instruktören som syftar på att man då kan avbryta all annan radiokommunikation.

Plutonen har haft några gemensamma genomgångar under dygnet och fråge-tecken har då retts ut.

– De börjar få lite rutin nu. Man märker att de börjar bli säkrare. Man hör i signaleringen att de är självskräke och tydligare. Under de gemensamma genomgångarna får alla grupper gå igenom hur de upplevt händelsen. Man får då en bättre bild av det hela, säger instruktören Andreas Tunnerheim.

Grupp tre har ännu inte fått sova. De patrullerar de inre och de yttre områdena fram till avlösningen om två timmar. Mikael Miglander är trött och sliten.

– I början av utbildningen var det riktigt tufft med 16-timmarsdagar, men nu har man greppat rutiner och så, men då blir övningarna i stället tuffare så det

kompletterar varandra. Men det var som sagt tuffast i början.

– Nu är det bara en och femtio kvar tills vi får sova, ropar någon.

EFTER DEN TRE MÅNADER långa utbildningen ska alla ha grundläggande soldatfärdigheter.

– Jag är förvånad över att man stegrar så himla fort. Vi fick ut vapen efter fyra dagar och samma dag som vi plockade ut dem tog vi isär dem. Det är inte alltid man hinner med, men man får alltid hjälp av befälen. Men det är ju bara tre månader så jag förstår att det måste gå fort, säger Mikael Miglander.

På eftermiddagen inträffar en trafikolycka med fyra skadade en bit från infartsposten. Instruktören beskriver den fingerade olyckan som ett mindre slagfält. Genomgången efteråt visar att det gått både bra och dåligt.

– Det såg helt okej ut. Det är jävligt svårt, svårarbetat. Det är mycket folk, man behöver en överblick och måste ha det för att jobba bra. Ni gjorde ett bra jobb med de förutsättningar ni hade, berömer instruktören Magnus Nilsson.

Övningen fortsätter ett par timmar till. Utan övning ingen färdighet. ●

Överlägsna sinnen

Schäfern Zecke från Örebro-Värmlandsgruppen tittar frågande på gruppchefen Niclas Blomberg. Han är **Zeckes nya ledare** efter att hundförare separerats från gruppen. **Doftens av en främmende människa** når schäfers nos.

Text & foto: Lisa Björk

Zecke markerar med lättet att någon går i skogen framför honom. Gruppchefen läser av hundens markering och rapporterar in varje gång han uppfattar att Zecke ger tecken. Ett flertal bilar passerar och hunden markerar även dem, även om de inte ingår i momentet.

FÖR FJÄRDE ÅRET i rad anordnades Hv-skallet i Villingsberg, Rikshemvärvnscheffens årliga utbildningskontroll

för hundpatrull. Utbildningskontrollen är inte en tävling men har ett vandringspris och ses av många ändå som ett inofficiellt mästerskap. I år med en hel del nya moment.

– Det är realistiska moment som man kan råka ut för när man är med i hemvänet och arbetar med hund, berättar Örjan Larsson, hundtjänstbefäl.

NÄSTA MOMENT E ÅR att sätta på en ”nosgrimma” på hunden med ett förstahjälp-förband. Gruppen tittar lite frågande på varandra. Ingen har gjort det förut. En instruktionsbok finns dock till hjälp.

– Det är ju flera moment i hemvänet som man ska kunna lösa med handledning, förklarar Lars Gustafsson som bedömer momentet.

Zecke protesterar lite genom att vifta med tassen när gasbindan ska lindas runt hans nos. Det går ändå bra och när det är klart kastar gruppchefen en boll som hunden får leka med. Det är hundens belöning.

LÄNGRE BORT VÄNTAR några soldater i ett dike, utan hund.

– Vi är en hund kort, den blev huggormsbitten i bakbenet, förklarar Jonas Flintberg från Livgrenadjärgruppen.

– Men det är inte slut, vi kör vidare.

Gruppen har haft tur och har hittat en lånehund för de kvarstående momenten. Den egna hunden måste vila i tre veckor.

Många har extra hundar med just för sådana här tillfällen, men det är långt ifrån alla som har det.

OMGÅNGEN FRÅN Ångermanlands hemvärvnsbataljon har börjat patrullering längs grusvägen. Plötsligt kommer flera skott från skogen. Gruppen besvarar elden, kör ett blixtlås tillbaka och följer sedan efter

in i trollskogen med den belgiska vallhunden Trixa i tåten.

Vallhunden har fått upp spåret och strax hittar de en ”död” person. Hundföraren slår en ruta, går i en fyrkant runt spåret, för att se om någon lämnat området.

– Anna, spår ut här. Hundföraren Kristina Boldén ropar på gruppchefen.

Snart märker hundföraren att Trixa är törstig. Gruppen gör en igelkottsformering runt hundföraren och hunden medan hunden vattnas. Söket fortsätter och snart hörs ytterligare skott. Hundförarens uppgift är att i detta läge dra sig tillbaka och täcka upp bakåt. Precis som Kristina Boldén och Trixa gör.

NÄR ALLT ÄR GRÖNT fortsätter gruppen framåt och några hundra meter senare hittas ytterligare en person ”död”. Annan ruta slås.

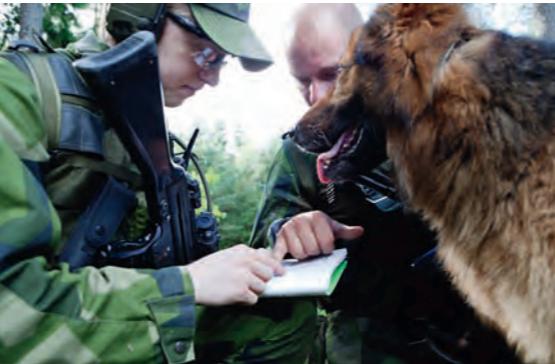
– Kristina, förslag på genomsöksmetod? frågar gruppchefen.

– Det är i stort sett vindstilla, det spelar ingen roll, menar hundföraren.

Trixa hittar ett magasin men missar

99 FÖRRA GÅNGEN GICK DET INTE SÅ LYSANDE, MEN DÅ VISSTE MAN JU INGenting. I ÅR HAR DET HITTILLS GÅTT STRÅLANDE.

Kristina Bodén

Andreas Löfgren och Niclas Blomberg läser i instruktionsboken om hur man gör en nosgrimma till hunden av ett första förband.

I skogen finns fienden. Tidigare under momentet har de beskjutit gruppen. Bakom stenen ligger den första personen.

Kristina Boldén och Trixa håller koll bakåt. Hundförarens personliga vapen är pistol 88. Under Hv-skallet får hundförarna använda attraper.

Zecke markerar att det kommer ett fordon. Han följer bilen med blicken hela vägen. Gruppchefen och ställföreträdande hundföraren Niclas Blomberg har läget under kontroll.

FAKTA:

Befattning: hundförare

Krav: Förutom militär grundutbildning (GUF eller GMU/värnplikt) krävs specialistutbildning som hundförare.

Personligt vapen: Pistol 88

Krav: Hunden ska vara arbetsvillig, väderstålig, skottfast och ha förmåga att koppla av. Dessutom ska den vara frisk och ha godkänd status på höftleder och armhägar. Eftersom hunden ska verka tillsammans med personal i ett förband måste den också kunna hanteras av och samarbeta med främmande män-niskor. Hundens lämplighet konstateras vid ett antagningsprov. Alla raser är tillåtna, även blandras, minsta mankhöjd är dock 45 cm. Certifiering av hunden sker när den är mellan 18 månader och 5 år.

SBK (Svenska brukshunds klubben) har i dagsläget ansvaret för att rekrytera och utbilda hundar och personal till Försvarsmakten. Har man inte en egen hund kan man ansöka om få bli fodervärd till en Försvarsmaktshund.

andra platser, bara slagen av Zeckes hundpatrull från Örebro-Värmlandsgruppen.

I år kom 23 omgångar till start.

Målsättningen är minst ett ekipage per bataljon och i år var 16 bataljoner representerade. ●

Bästa resultat

1. Örebro-Värmlandsgruppen, omgång 4, med gruppchef Nicklas Blomberg, 135 poäng.

2. Västernorrlandsgruppen, omgång 1, med gruppchef Anna Olsson Bredin, 126 poäng.

3. Dalregementsgruppen, omgång 2, med gruppchef Jörgen Schröder, 125 poäng.

Stel som en pinne

I en artikelserie har du kunnat följa den blivande bevakningssoldaten **Lisa Björk**. Nu är det äntligen dags för den första krigsförbandsövningen.

Del 3 KFÖ

En vecka innan min allra första KFÖ har jag fortfarande inte fått någon kallelse. Den kanske kom bort i posten, vem vet. Jag snackar till mig en ny och sedan kommer det även ett mail ”om du ska genomföra skyddsvaktsutbildning, ta med gympaskor”... Nej, det ska jag ju inte, jag ska ju bara springa runt i skogen och skjuta, för det är väl det man gör, tänker jag. Ett misstag.

PÅ VÄRNPLIKTSPARKERINGEN utanför Livgardet där vi ska mötas på onsdagskvällen står ett hundratal grönlädda männskor och väntar. Det råder kaos. Det tar ett tag innan jag hittar till rätt kompani. Ingen som jag frågar verkar veta något om vad som ska ske härnäst. Efter att jag blivit kidnappad av bataljonsstabben, en feltransport till förrådet och en del sura miner senare sitter jag till slut i rätt minibuss. Vart är oklart. Inskjutning

av vapen kanske. Ingen vet något säkert. Men vi hamnar vid vapenkassunen där vi får plocka ut våra vapen och sedan bär det av till inskjutning. Vi väntar och väntar i en lektionssal, ingen säger något. Jag är förvirrad.

Vi skjuter in våra vapen och justerar det som behövs. Jag skjuter fortfarande som en gud. Jag hoppas vi ska panga hela helgen. Det visar sig att det ska vi inte. I år ska vi genomföra en befattnings-KFÖ och jag ska gå skyddsvaktsutbildning. Först fattar jag inte varför, sedan trillar polletten ner. Dööh, jag är ju bevaknings-soldat. Kan vara bra att veta hur man gör när man bevakar.

UTBILDNINGEN BÖRJAR MED 13 timmar närkampsutbildning, alltså fysisk träning. Tillsammans med de övriga deltagarna från bataljonens fyra kompanier är vi ett 40-tal som ska lära oss att bland annat ropa ”Halt, militär skyddsvakt” och ”Jag skjuter skarpt”. Okej, det där sista ska man ju bara använda i extremfall.

Även om jag hade handskar fick jag skavsår i handen av batongen. Jag slår allt vad jag har, även om det inte syns.

Aki Benka gör en skyddsvisitation på mig. Foto: Joakim Mårdberg

VÄR HUVUDLÄRARE ÄR en biff som tävlar i kampsport. Vi blir tilldelade tandskydd och suspensoarer. Min är av kvinnlig modell och några storlekar för stor. Den skaver och jag går som en gorilla resten av dagen. Vi värmer upp, jättelänge. Jag vill åka hem. Jag hoppas Biffen skojar när han säger att vi ska vara här de närmaste 13 timmarna. Vi joggar runt i en gympasal, hälften av oss har blå sjukhustofflor på m/90-kängorna. De andra har gympaskor.

En efter en droppar folk av under uppvärmning. Dålig kondition är en av orsakerna. Vi vevar med armarna, stånkar, pustar, armhävningar, situps, upp och ner, nätkontakt man mot man, eller kvinna. Svetten droppar.

Vi går ut på grusplanen och börjar träna bortstötningar (flinch), jobbar med höften, med magen, med benen, med armarna. Det är varmt och jävt. Många tar i alldelens för mycket. De vet inte vilken styrka de har. Biffen pratar om att vi inte är i en OS-final, men många kör på som om det ändå är det. Vi är här frivilligt

99 VI JOGGAR RUNT I EN GYMPASAL, HÄLFSEN AV OSS HAR BLÅ SJUKHUSTOFFFLOR PÅ M/90-KÄNGORNA.

Jag och stridspartner Joakim över att runda hörn. Mörkret har fallit så det är extra svårt. Foto: Tobias Lindewall

har vi fått höra under morgonen, vi ska därför köra järet, hela tiden. Attityd är allt. Har man inte det ska man inte vara här. En kille får en spricka i revbenet och eventuellt även en muskelskada av den lite för våldsamma övningen, flinchingen. Eller snarare, lite för hårdhändta sparring-partnern kanske.

Under en av övningarna åker huvudet bakåt snabbt om man inte är beredd. Andrainstruktören pratar om whiplash. Jag får intrycket att han tycker det är något bra.

BATONGTRÄNINGEN BLIR mycket intressant. Med en batong får man lätt ner en besvärlig person. Det gör helt enkelt jävt ont att bli slaget med den. Med ett slag kan du krossa benet. Man ska slå jävt snabbt, då blir det bäst resultat. Det ska som snärta i mittsen (boxningskudden). Vi får mata frenetiskt. Slå så snabbt och hårt du kan mot en person med mitts. Min sparringpartner slår så hårt att jag måste be honom lugna sig. Det gör för ont helt enkelt. Han ser dessutom galen ut. Jag börjar ju undra vad syftet är med flera av dessa övningar. Kommer man över huvud taget som hemvärnssoldat att kunna utöva dessa närristidstaktiker mot någon? Kommer jag att behöva mata 20 slag med en batong mot någon person? Jag tror och hoppas inte det. Men nu vet jag i alla fall hur man gör.

BÅDE LUNCH OCH MIDDAG är tacksamma vilostunder. Med hallonkräm och mjölk till frukost har man inte mycket energi kvar när lunchen väl serveras. Efter lunch fortsätter det. Boxning med handskar två timmar. Jag dör nästan. Efter mid-

dagen anses vi ha kallnat så pass mycket att vi behöver en ny uppvärmning. Det tar aldrig slut. Jag tror vi åker hem vid halvtio-tiden på kvällen. Det är många ”fy fan” på väg till bussen. Jag orkar knappt lyfta mina ben upp för busstrappen. Ja, jag överlevde dagen, men det var knappt.

NÄSTA DAG ÄR JAG STEL som en pinne. Jag har otroligt nog sovit riktigt dåligt för att vara så trött. Vi sover i en barack med ett halvöppet sovlandskap och hela kompaniet snarkar i kapp. Med nöd och näppe får jag på mig kläderna. Att bärta 4:an med remmen över bröstet är otroligt smärtsamt.

Dagen består av tråkig men nödvändig juridikteori. Det är plågsamt. Jag somnar nästan med ögonen öppna. Jag kan inte ens konversera normalt. Jag känner att jag blir sur när någon försöker prata med mig på lunden. Helt onödigt. När vi väl kommer ut lite senare och ska bygga infartspostering är jag helt hjärndöd. Jag ser att befälet pekar på mig och ställer en fråga. Allt han säger går in genom det ena örat och rakt ut genom det andra. ”Jag vet inte” måste jag svara för jag fattar inte vad han snackar om. Efter några timmar i kylan piggas jag till och kan prata normalt. Likas stel som när jag vaknade går jag och lägger mig.

LÖRDAG. SKYDDSVAKTSFLOCKEN delas in i tre tåter som roterar under hela dagen med den sista teoribitten, en del scenarioträning med bland annat kroppsvitsitation och så den bästa biten, skyddsvaktsprovet med Halvar. I ett tält står vi med skarpladdade vapen och rödpunkts-

Inne i tältet genomförs skyddsvaktsprovet med Halvar. Bakom skyddsvallen står figuranterna. Foto: Ulf Beckman

Figuranten kommer för nära med kniven. Man skjuter först ett varningsskott sedan skjuter man honom i benet. Foto: Ulf Beckman

DET ÄR PLÅGSAMT. JAG SOMNAR NÄSTAN MED ÖGONEN ÖPPNA. JAG KAN INTE ENS KONVERSERA NORMALT.

sikte med en vit duk framför oss. Man har en kamera riktad mot sig och pratar in i en mikrofon. Allt jag gör spelar upp direkt i ett annat tält där figuranter spelar upp ett scenario som vi ser på duken framför oss. Nervositeten av att ha tio personer som tittar på en, att inte kunna sitt vapen till 100 procent plus att nu ska man visa vad man lärt sig, utan att veta vad man sysslar med, gör att pulsen går upp i max. Jag klarar provet, men det känns som att hjärtat ska hoppa ut ur brösten. Så nervöst är det.

TILL SLUT FÄR VI ÅKA HEM. Det känns riktigt skönt att sova i sin egen säng. Även om jag knappat vet var jag befinner mig i all tröthet. Trots smärtan, stelheten och förvirringen, har jag haft kul. Särskilt när man når de personliga framgångarna och ser att man klarar något man trodde var omöjligt. Bland dem jag har hängt med finns en forskare, undersköterska, målare, elektriker och reklamare. Alla är vi lika i våra gröna kläder, oavsett bakgrund och civila liv. En schyst blandning.

Jag har klarat skyddsvaktsutbildningen och överlevde min första KFÖ. Nästa år ska vi öva på skarpa objekt. Förhoppningsvis kommer jag ihåg något av det vi bankat in. ●

Viktigt med märken till sista uppställningen... Vi som inte hade några eller felaktiga fick Sy istället för att städa. Foto: Ulf Beckman

Planera träningen

I förra numret kunde ni läsa om våra **tre hemvärnssoldater** som ska **komma i form** med hjälp av den personliga tränaren Håkan Jörgensen. Här tipsar han om hur du **skapar ditt eget träningsprogram**.

Om du vill bli uthållig, till exempel kunna springa en mara eller gå soldatprov, är det precis så du ska träna, långa pass med låg intensitet. Denna träning kallas aerob, det finns hela tiden tillräckligt med syre för musklernas arbete och det bildas knappt någon mjölkysyra. Fett och kolhydrater används av musklerna som bränsle.

Om du vill bli stark och explosiv ska du träna med hög intensitet, något de flesta bara klarar av under kort tid. Därför måste större delen av träningen utföras i intervallform. Vid denna träningsform används ytterst lite fett i energiframställningen och det handlar även om muskelstyrka. Du blir också mjölkysratåligr av denna träningsform, som kallas anaerob – med för lite/utan syre.

Om du vill förbättra din kondition och pressa din bästa tid på en speciell distans (eller på ett fälttest), krävs det en mix av ovanstående samt förmåga att handskas med mjölkysyra. Det krävs uthållighet för att orka prestera under lång tid, det krävs styrka för att kunna löpa snabbt men framför allt krävs det bra kondition eller som det kallas mera vetenskapligt: syreupptagningsförmåga.

TRÄNINGSTID/INTENSITET.

Hur långa och hur intensiva ska passen vara? Frågor inte helt enkla att svara på eftersom det beror på rådande form. Du får helt enkelt testa dig fram och se vad kroppen klarar, därefter ökar du både tid och intensitet lite varje vecka. Var tredje eller var fjärde vecka bör du dock ta det lite lugnare.

Det är viktigt att du genomför varje träningspass med ett tydligt syfte, varje träningspass ska ha som mål att förbättra antingen din aeroba eller din anaeroba förmåga – om vi gör det så enkelt som möjligt för oss.

TRÄNINGSTID. För optimal fettförbränning-/uthållighetsträning bör längden på ett träningspass för att stimulera den aeroba förmågan vara så pass långt att kolhydratlagren tar mer eller mindre slut, med andra ord cirka 60 minuter lång. Observera att det alltså är tiden som är avgörande, inte distansen.

För optimal konditionsträning bör du träna på en hög intensitet, i närheten av din mjölkysyratröskel, under totalt cirka 20 minuter. För att klara av detta utan att få för hög koncentration mjölkysyra i musklerna kan träningen utföras i form av intervaller.

INTENSITET. För optimal fettförbränning-/uthållighetsträning bör intensiteten på ett träningspass för att stimulera den aeroba förmågan vara så pass lågt att det hela tiden finns rikligt med syre i musklerna. Med andra ord ska detta passet vara långsamt, det brukar pratas om ”prattempo” vilket innebär att tempot ska vara så lågt att du utan problem kan prata med en kompis om ni löper tillsammans. Du ska inte bli speciellt andfådd!

För optimal konditionsträning bör du träna på en så pass hög intensitet att du knappt, eller ibland inte, får tillräckligt med syre till musklerna och att musklerna därför producerar höga halter mjölkysyra.

PERIODICITET. Hur ofta en individ ska träna är svårt att svara på. En riktigt vältränad person på elitnivå kan träna två pass om dagen upp mot sex dagar per vecka utan att ta skada. En helt otränad individ klarar kanske bara av ett till två pass per vecka under de första veckorna. Bättre form innebär nämligen, förutom förbättrad kondition, minskat behov av vila och återhämtning innan kroppen är redo för ett ytterligare träningspass. För de allra flesta motionärer är tre till fem träningspass per vecka en lagom dos så länge de olika passen är variationsrika.

Efter ett intensivt intervalpass eller ett riktigt långt uthållighetspass behöver de flesta kroppar återhämta sig två till tre dygn innan den utsetts för ett liknande träningspass.

För motionärer är det lagom med ett tydligt uthållighetspass och ett intervalpass per vecka, då hinner kroppen bygga upp förutsättningarna för de olika processerna ordentligt. Dessa pass brukar kallas ”nyckelpass”, en vecka bör alltså innehålla två nyckelpass, ett för uthållighet och ett för snabbhet. Om du genomför dessa två pass per vecka kommer du förmögligen att få bättre effekt av din löpträning jämfört med om du tränar tre till fyra pass som alltid är lika långa och som du alltid genomför i samma fart.

REDSKAP. För att hålla kolla på tiden under dina pass behöver du en klocka eller tidtagare och för intensitetsnivån är det lämpligt att använda en puls-mätare. Den visar hur hög din puls är via ett sändarbälte runt bröstkorgen. Din vilopuls är inte intressant, förutom att det kan vara kul att se hur den blir lägre och lägre ju bättre fysisk form du får.

Din maxpuls däremot är mycket intressant, den är inte direkt påverkbar och den kan uppskattas genom att använda formeln 220 minus 0,5 gånger din ålder. Den siffra du får fram är din uppskattade maxpuls. När du tränar intervaller bör din puls ligga på 80 procent av din maxpuls och när du tränar uthållighet ska pulsen helst aldrig överstiga 60 procent av din maxpuls.

Håkan Jörgensen

THEO: ”Jag är starkare, mår bättre och kläderna sitter lösare än tidigare trots semester!”

EWA: ”Det var en chock för min kropp kan jag säga, Håkan hejade glatt på och sprang med lätthet några steg framför: ’Kom igen nu Ewa, låt inte kroppen bestämma, det är DU som bestämmer!’”

SVEN-ERIK: ”Vi påbörjade den anaeroba träningen i veckan, fy-f-n säger jag bara.”

! Missa inte tidigare artiklar om fysisk träning som finns att ladda ner på webbtidningen.

Så tränar våra tre soldater

UNDER SOMMAREN har fokus legat på att bygga uthållighet och grundstyrka genom långa och långsamma träningspass, långa intervaller med relativt hög intensitet och styrketräning. Styrketräningen har främst utförts med kroppen som vikt men vissa har även tränat med relativt tunga vikter. Deras individuellt anpassade träningsprogram har gett resultat i form av

viktminskning för någon och förbättrad kondition och styrka för dem alla.

Nu inför hösten ligger fokus på uthållighetsstyrka och mjölkysyraträning. Styrketräning med många repetitioner och korta och mycket intensiva intervaller, blandat med långa intervaller för att bibehålla uthålligheten som byggts upp i sommar, står på programmet.

- Korta mycket intensiva intervaller för mjölkysyraträning. 30 sekunder i maxfart med 10 sekunder vila, upprepas 10-20 gånger.

- Långa intervaller för konditionsträning/uthållighet. 2-3 minuter i 80-95 procent av maxfart med 2 minuters vila, upprepas 3-6 gånger.

- Styrketräning med kroppen som vikt i de övningar som ingår i multitest styrka.

FOTO: JÖRGEN FÄGERSTRÖM

FOTO: KAC ERICSSON

FOTO: LARS MUNTZING

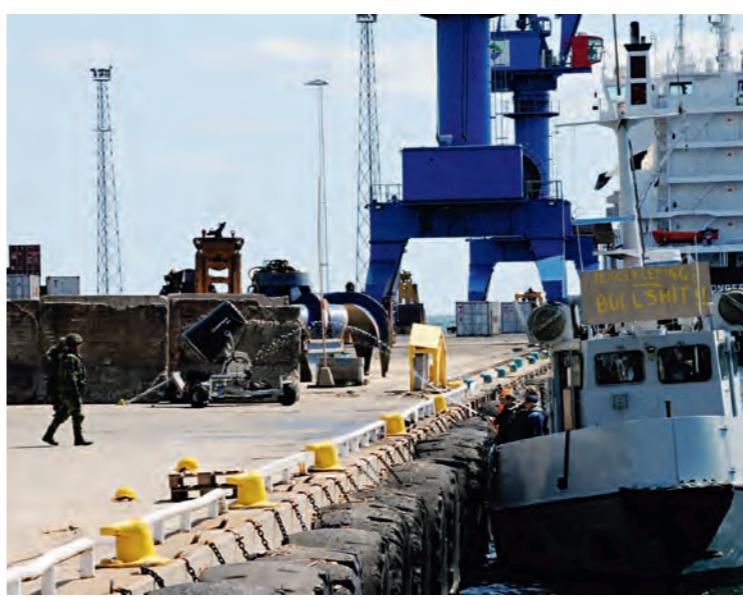

FOTO: PONTUS STENBERG

FOTO: LARS MUNTZING

Hemvärvnet I BILDER

1 Gruppen från Ubåtsflottiljen går i mål under andra marschdagen på Nijmegenmarschen. Drygt 300 militära deltagare från bland annat hemvärvnet är med varje år.

2 I juni deltog fem flygförare från Upplands flyggrupp i en flygövning i Hälsingland. Under helgen övades tidsangiven landning, motorlandning och bedömningslandning plus navigationsflygning mellan två flygplatser.

3 Hemvärvnets musikkår Halland var i Stockholm och genomförde två högvaktsspelningar och en konsert. I samband med högvaktceremonin inspekterades musikkåren av Försvarsmusikens representant.

4 I mitten av juni deltog ett 40-tal personer från Södermanlands hemvärvnsbataljon på kadetternas slutövning. Övningen är ett samarbete med Militärhögskolan Karlberg, Försvarshögskolan och Försvarsmaktens internationella centrum och syftar till att öva tredimensionellt med flyg, marin och armé.

5 Under Insatskompani Svartlösas KFÖ före sommaren gavs bland annat utbildning i CBRN och deltagarna fick även prova att ta på sig ett C-värtskeskydd.

! Fångat ögonblicket?
Skicka dina bilder till:
red@tidningenhemvarnet.se

KULTUR / RECENSION

Arvet efter Bourne

Få kan ha missat filmlerna i den populära Bourne-trilogin. "Uppföljaren" "The Bourne Legacy" utspelar sig tidsmässigt samtidigt som den tredje filmen, "The Bourne Ultimatum", men utan huvudpersonen Jason Bourne som spelades av Matt Damon.

Innan filmen börjar bombarderas vi av trailer för våldsamma actionfilmer. Men den som är ute efter renodlad action kommer att bli besvikten. I stället bjuds tittarna på en realistisk spionfilm, visserligen med våldsamma inslag, där jakten framför allt sker framför datorskärmar.

FAKTA:

HUVUDPERSONEN AARON CROSS spelas av Jeremy Renner som bland annat gjort den mycket sevärd filmen "The Hurt Locker" om en bombröjare i Irak. Hans gestaltning av den pillerberoende CIA-agenten

är både trovärdig och mångfasetterad. När CIA bestämmer sig för att lägga ner projektet han ingår i betyder det att samtliga agenter ska dödas. Aaron Cross befinner sig plötsligt på flykt jagad av den moraliskt tvivelaktige chefen gestaltad av Edward Norton.

ATT "BOURNE LEGACY" inte blir en dussin-action som många andra uppföljare beror inte minst på skådespelarna och dialogen. Explosioner, slagsmål och våldsam död är inte längre några problem att framställa digitalt.

Det största minuset är slutet, med ännu en onödig bil/mc-jakt och lite inkastad romantik, som dock lämnar utrymme för en uppföljare.

THERÈSE ÅKERSTEDT

FAKTA:

Titel: Bourne Legacy
Regi: Tony Gilroy
Skådespelare: Jeremy Renner, Rachel Weisz, Edward Norton.

Bara hästen får godkänt

Steven Spielberg har gjort ett tårdrypan-de drama om en häst och hans ägare under första världskriget.

Fullblods-hästen Joey föds på den engelska landsbygden och köps av bonden Ted Narracott som arbetshäst även om alla tycker han är galen. När kriget bryter ut och skörden regnar bort tvingas bondens son Albert Narracott att skiljas från sin älskade häst som han uppfostrat.

Hästen säljs till en officer och tittarna får följa Joeys liv under flera år på slagfälten. Hans möten med olika männskor under tiden i infanteriet, som ridhäst åt en ung flicka och kanondragare. När kriget närmrar sig slutet återförenas Joey med sin ägare, Albert Narracott, som även han varit ute i kriget. Filmen har sina ögonblick, men får bara godkänt för att hästen är så bra. Att fransmännen och tyskarna pratar engelska med varandra är alltid ett stort minus, även om det är med brytning. LB

INSÄNDARE / #4 2012

"Ingen går med för att tälta"

Jag får Tidningen Hemvänet eftersom jag är med i hemvänet sedan ett antal år. Ni har bra reportage men jag reagerar mot att ni medvetet eller omedvetet eller kanske av okunskap sätter likhetstecken mellan Sveriges fast anställda militärer och hemvärvets avtalsbundna personal. Det är nämligen ljudsårs skillnad kvalitets- och resursmässigt mellan dessa grupper avseende allt som har med militärliv att göra. Oftast ser man bilder i Tidningen Hemvänet av soldater med ak 5:or som gesken av att tillhöra hemvärvet vilket är fel.

Nu känner alla i hemvärvet till att det inte satsas några pengar på hemvärvet – man är helt enkelt andra klassens soldater som alltid hemvärvet varit. Tidningen borde redovisa skillnaden mellan hemvärvet och Armén vad gäller säg, vapen, utrustning, fordon, förläggningsplatser, utbildning och övningsplatser med mera. Nu ger tidningen en falsk bild av verkligheten och det som väntar hemvärvsmannen är en helt annan verklighet. Ta er senaste artikel om strid i bebyggelse? Inte var det något hemvärvsförband som övade där – det tror jag inte för ett ögonblick.

STATUSEN MÄSTE HÖJAS på hemvärvet. Ta en yngling som frivilligt gör GMU för att bli med i Hemvärvet. Det första han får är en gammal sliten ak 4 med hylsfångare. Redan här får han klart för sig att han nu är en annan klassens soldat. Finns det något mer omilitäriskt än att öva krig med hylsfångare? Man ser ut som en pajassoldat. Plocka hylsor kan man väl göra när man är klar! Elitförbanden i Sverige övade aldrig med hylsfångare på ak 4:an ens när den var standard.

– Fasta logement under KFÖ och SÖF. Behövs det tränas på att resa tält görs detta utanför KFÖ och SÖF. Gärna hårdare övningar och lite sömn men till-

Bildtext

CHEFREDAKTÖREN SVARAR: I de fall bilder med ak 5:an används i tidningen har det tydligt framgått i texten att det är GMU-utbildning, utlandstjänst eller yrkessoldater som exempelvis i reportaget från Arvidsjaur.

Det är tråkigt att du tror att reportaget från Kvarn är påhittat, jag var där personligen och känner sedan tidigare både personal från utbildningsgruppen som höll i övningen samt soldater som deltog. Varför skulle de annars bära ak 4:or och ha hemvärvets märke på kragspelarna? Det är svårt att "fingerar" en övning som ett hundratal personer är inblandade i.

Angående att ge en falsk bild av verkligheten så kan vi bara bevara en liten del av verksamheten. Och ja, den bild vi ger av hemvärvet kanske är för positiv eftersom vi väljer övningar, artiklar etc som vi tror intresserar läsarna, som trots allt gått med i hemvärvet frivilligt. Vem skulle läsa en träningstidning som bara tog upp allt negativt med träning när man köpt den för att man är intresserad av att träna?

Vi försöker dock regelbundet granska olika frågor, till exempel tilldelningen av personlig materiel, men det kräver mycket tid och faktainsamling.

Vinn e-bok om Rolling Stone

Rolling Stones fan? Vill du delta i utloppningen av den 2000-sidiga e-boken "50 Years - The Rolling Stones. Views from the inside, views from the outside" för Ipad? Mejla adm@tidningenhemvarnet.se

Foto: GETTY IMAGES

Glöm inte bataljonspastorns folkrättsliga status

NÄR DET GÄLLER BATALJONSPASTORNS roll och status inom hemvärvet märks ibland en osäkerhet vad gäller beväpning och användande av vapen. Vid en väpnad konflikt gäller samma regler för hemvärvspastorn enligt den Humanitära rätten vid väpnade konflikter eller Krigets lagar som för övrig själavårdspersonal inom Försvarsmakten.

Pastorn är icke-kombattant och bär rödakorsarmbindel och ID-kort för själavårdspersonal. Pastorn har rätt men är inte tvingad att bärta lätt beväpning för självförsvar. Två överträdelser på senare tid visar vikten av att vi bataljonspastorer följer bestämmelserna. En svensk fältpräst i Afghanistan berättade i en tidningskrönikan

att han bemannat en fordonskulspruta när han deltog i en patrull. Uppgiften spreds i olika media varefter Fältprosten klargjorde vad som gäller och prästens domkapitel meddelade att kyrkans syn är den samma som folkrättens regler. **Matts Martinsson, Batpastor Älvborgbataljonen, Kurschef GK Batpastor**

Vad är hemvärnets uppgift?

ÖPPETT BREV TILL RIKSHEMVÄRNSCHEFEN:

Vem är min fiende, hur strider han och vad måste jag kunna för att överleva? Jag vill väcka tankar hos soldater, befäl och beslutsfattare. Det kanske är små frågor som är enkla att besvara, men även om så är fallet tror jag att det är många som vill veta svaren.

Jag tycker att det pratas aldeles för lite inom hemvärvnet om vad våra uppgifter är och hur det är tänkt att vi skall lösa dem. Det gör att verksamheten känns mindre trovärdig. Jag vill ha lite mer insyn i hur planerna ser ut. Jag hoppas ju att det finns färdiga, väl genomtänkta planer att ta fram när det väl händer något som kräver en riktig insats av hemvärvnet. Att dessa planer av säkerhetsskäl inte går att lägga ut på internet kan jag förstå, men att ha en saklig diskussion kring det generella innehållet borde vara fullt möjligt utan att äventyra någon sekretess. Jag tror att det är nödvändigt för att ge hemvärvnet och våra uppgifter mer trovärdighet. Främst för oss som är med, men även för allmänheten.

Här är några förslag på frågor som kan få fart på debatten. Det är inte bara ett svar jag är ute efter utan även en efterföljande diskussion i tidningen och ute i landet bland alla hemvärvsmän. Alla bör känna till vad och hur vi skall göra, och vara överens om att vi har den materiel och den kunskap vi behöver för att klara vår uppgift, då är det roligare att åka på övning!

- Vem förväntas vi strida mot, vilka är de tänkbara/mest troliga fienderna?
- Borde inte alla soldater ha förmåga att strida eller åminstone försvara sig i mörker?
- Finns det materiel som soldater eller förband får ut i händelse av en skarp insats som inte används vid övningar (t.ex. mörkerhjälpmmedel)?
- Vi kan skjuta p-skott och granatgevär, vad skall vi skjuta på? Om det är en stridsvagn, hur reagerar en sådan på beskjutning?
- Vilka hypotetiska händelser är det som måste inträffa för att hemvärnslarm skall utlyses?

Ja, den här typen av frågor går jag omkring med utan att komma mig för att fråga när tillfälle ges, ofta ges inget sådant tillfälle. Det bör de som planerar övningar tänka på, att uppmuntra reflektion kring övningen och hemvärvnet i stort.

Martin Holm,
Södermanlands hbataljon

Insatssoldater ur Södermanlandsgruppen över strid i bebyggelse i Kvarn.
Foto: Therese Åkerstedt

Svar från Rikshemsvärnsavdelningen:

TILL ATT BÖRJA MED vill jag tacka för ditt brev. Att diskutera och debattera är en förutsättning för att hemvärvnet ska kunna utvecklas och att vi tillsammans kan skapa bättre och mer effektiva hemvärvsförband.

Hemvärvnets övergripande uppgifter finns beskrivna i krigsförbandsspecifikationerna för de olika förbandstyperna, vilka fastställdes av Insatschefen i slutet av 2011. Där framgår, förutom vad förbandet ska kunna, även scenarior, motståndarbeskrivningar, materiel med mera. Många av dina frågor besvaras där. Krigsförbandsspecifikationerna för hemvärvsförbanden är öppna handlingar och kommer att publiceras på hemvartnet.se.

FÖR NÄRVARANDE PÅGÅR en försvarsplanning inom Försvarsmakten, vilken kommer att resultera i konkreta första-handsuppgifter för hemvärvsförbanden. Många förband har redan blivit tilldelade sina första-handsuppgifter medan andra kommer att få vänta ännu en tid. Målsättningen är att alla hemvärvsförband har fått första-handsuppgifter senast under 2014. Att förbandet får första-handsuppgifter är viktigt och ger en möjlighet att fokusera övningar och utbildning mot dessa uppgifter, vilket ger en ökad realism och förhoppningsvis en ännu bättre verksamhet. Det är dock viktigt att komma ihåg att verkligheten inte kommer

följa planen utan hemvärvsförbanden måste vara beredda på alla eventualiteter, att peka ut en fiende är därför varken möjligt eller önskvärt.

Hemvärvnet har i dag en beredskap att med hela förbandet kunna verka inom ett dygn och med delar av förbandet inom sex timmar. Vi har denna höga beredskap för att kunna möta många olika händelse-utvecklingar och hot, även sådana vi inte kunnat förutse. Vilka händelser som skulle kunna innebära hemvärnslarm går i dag inte att förutse och den höga beredskapen är ett sätt att möta den osäkerheten.

ÄVEN OM hemvärvsförbanden i dag har bra utrustning för att lösa uppgifterna beskrivna i specifikationen så finns det alltid önskemål om mer och bättre materiel, och att öka andelen mörkermateriel i hemvärvsförbanden är ett prioriterat område. Det är alltid viktigt att överväga om det är möjligt att utbilda på fler materielsystem med den tillgängliga tjänstgöringstiden eller om viss materiel som måste tas bort om ny materiel tillförs. Att väga antalet eller komplexiteten hos hemvärvnets materielsystem mot tillgänglig utbildningstid är något vi ständigt brottas med.

Krigsförbandsspecifikationerna tillsammans med hemvärvsförbandens första-handsuppgifter är viktiga ingångsvärden när vi diskuterar och debatterar hemvärvnet.

90 miljarder för upgraderade Jas

Regeringen har sagt ja till anskaffandet av 40 till 60 nya upgraderade Jas 39 Gripen. Totalkostnaden beräknas bli tre miljarder kronor årligen i 30 år framåt enligt försvarsminister Karin Enström. Projektet delfinansieras av Schweiz som köper 22 plan.

Försvarsmakten föreslår få ökade anslag med 300 miljoner årligen under de kommande två åren, samt 200 miljoner de följande åren vilket tillsammans med redan avsatta medel ska "skapa utrymme för anskaffningen" enligt regeringen. Försvarsmakten anslag är i dag 40 miljarder per år.

Jas-beslutet kritiseras av bland annat Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Även

från andra håll har finansieringen ifrågasatts. "Att regeringen påstår att det är möjligt att anskaffa 40–60 Jas-flygplan utan att det sker på bekostnad av övriga delar av försvaret, gränsar till ren lön", skriver den försvars- och säkerhetspolitiske kommentatorn Bo Pellnäs i Svd.

De nya Gripenplanen förväntas vara operativa från 2023 och minst 20 år framåt.

Från 2016 fram till slutleveransen 2021 ska Schweiz hyra åtta Gripen C och tre Gripen D. Det motsvarar en av de fyra stridsflygdivisioner som i dag finns i flygvapnet.

Therese Åkerstedt

ÖB satte fokus på ekonomin

Försvarets långsiktiga ekonomi fick stort utrymme i medierna under Almedalsveckan i Visby. Överbefälhavare Sverker Göranson hävdar att svåra vägval väntar om inte anslagen höjs.

– Antingen tillförs ytterligare pengar eller så måste vår organisation och våra uppgifter ändras. En sådan förändring kommer att påverka hela eller delar av marinen, flygvapnet eller armén. TA

Alternativen kan synas enkla men de olika konsekvenserna och övervägandena från riksdag och regering är svåra och långsiktiga, skriver han på försvarsmakten.se.

Förutom stora materielinköp behövs det enligt ÖB mellan 60 och 80 upgraderade Jas 39 Gripen. Han efterlyser därför en säkerhetspolitisk analys och breda politiska överenskommelser. TA

99 JA, DET SLUTAR VÄL MED ATT VI HAR ETT ANTAL FLYGANDE MASKINER, MEN NÄSTAN INGET FÖRSVAR.

Johan Tunberger, före detta överingenjör vid Totalförsvarets forskningsinstitut, om de 300 miljoner som ska skjutas till för att försvaret ska kunna finansiera Jas.

99 VI ANSER ATT REGERINGEN NU MÅSTE TA SITT ANSVAR FÖR SVERIGES SÄKERHET INTE BARA I TEORIN, UTAN ÄVEN I PRAKTIKEN. REGERINGEN MÅSTE SÄLEDES TILLFÖRA FÖRSVARSMAKTEN DE EKONOMiska MEDEL SOM KRÄVS, OCH SOM ÖB TYDLIGT PÅPEKAT, FÖR ATT KUNNA UPPRÄTTHÅLLA EN ACCEPTABEL FÖRSVARSFÖRMÅGA.

Försvars- och säkerhetspolitiskt uppdrag!
Underskrivet av bla bloggarna Wiseman, Lars Gyllenhaal, Observationsplatsen, Skipper.

99 SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIK MÅSTE DISKUTERAS, BÅDE PÅ BREDDEN OCH PÅ DJUPET, BASERAT PÅ SAMTIG TILLGÄNLIG INFORMATION. DEBATTEN BEHÖVER DESSUT OM BÖRJA OMGAENDE.

Öppet brev rörande svensk säkerhets- och försvarspolitik sätts till tidningar och ÖB.

POSTTIDNING B

Avsändare: Tidningen Hemvärvnet, 107 85 Stockholm. **Fel adress?** Om din tidning kommer till fel adress, uteblir eller skickas till dig, trots att du lämnat hemvärvet, ska du i första hand vända dig till din utbildningsgrupp för rättelse, inte till tidningens redaktion. Detta gäller ALL krigsplacerad personal, både hemvärnsmän och avtalspersonal. Glöm inte att anmäla flytt till Skatteverkets folkbokföring.

Tidningen Hemvärvnet

NATIONELLA
SKYDDSSTYRKORNA

#4-2012

Sommar i uniform
Vatten som fiende
Svettigt för ungdomarna

På spåret

Eftersök och spårning på agendan

